

Suvestinė redakcija nuo 2015-03-07

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2007, Nr. [132-5388](#), i. k. 1072330ISAK003D-549

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO
Į S A K Y M A S

**DĖL VIETOS PLĖTROS STRATEGIJŲ, ĮGYVENDINAMŲ PAGAL LIETUVOS
KAIMO PLĖTROS 2007–2013 METŲ PROGRAMOS KRYPTIES „LEADER
METODO ĮGYVENDINIMAS“ PRIEMONĘ „VIETOS PLĖTROS STRATEGIJŲ
ĮGYVENDINIMAS“, ATRANKOS TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2007 m. gruodžio 12 d. Nr. 3D-549
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120 (Žin., 1998, Nr. [83-2327](#); 2001, Nr. [92-3215](#); 2002, Nr. [66-2717](#)), 5.1 ir 5.15 punktais, ir atsižvelgdama į 2005 m. rugsėjo 20 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai (OL 2005 L 277, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2006 m. gruodžio 19 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2012/2006 (OL 2006 L 384, p. 8), į 2006 m. gruodžio 15 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1974/2006, nustatančio išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai taikymo taisykles (OL 2006 L 368, p. 15), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2007 m. spalio 22 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1236/2007 (OL 2007 L 280, p. 3), nuostatas ir siekdama efektyviai panaudoti EŽŪFKP lėšas, tvirtinu Vietos plėtros strategijų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos krypties „LEADER metodo įgyvendinimas“ priemonę „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“, atrankos taisykles (pridedama).

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRĖ

KAZIMIRA DANUTĖ PRUNSKIENĖ

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro

2007 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. 3D-549

**VIETOS PLĖTROS STRATEGIJŲ, ĮGYVENDINAMŲ PAGAL LIETUVOS KAIMO
PLĖTROS 2007–2013 METŲ PROGRAMOS KRYPTIES „LEADER METODO
ĮGYVENDINIMAS“ PRIEMONĘ „VIETOS PLĖTROS STRATEGIJŲ
ĮGYVENDINIMAS“, ATRANKOS TAISYKLĖS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vietos plėtros strategijų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos krypties „LEADER metodo įgyvendinimas“ priemonę „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“, atrankos taisyklės (toliau – taisyklės) parengtos vadovaujantis 2005 m. rugsėjo 20 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai (OL 2005 L 277, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2006 m. gruodžio 19 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2012/2006 (OL 2006 L 384, p. 8), 2006 m. gruodžio 15 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1974/2006, nustatančiu išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai taikymo taisykles (OL 2006 L 368, p. 15), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2007 m. spalio 22 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1236/2007 (OL 2007 L 280, p. 3), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. vasario 13 d. nutarimu Nr. 189 „Dėl valstybės institucijų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai priemonių įgyvendinimą, paskyrimo“ (Žin., 2007, Nr. [22-839](#)), Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programa (toliau – KPP), patvirtinta 2007 m. spalio 19 d. Komisijos sprendimu Nr. C(2007)5076, ir Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos administravimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. balandžio 6 d. įsakymu Nr. 3D-153 (Žin., 2007, Nr. [41-1562](#)) (toliau – KPP administravimo taisyklės).

2. Taisyklės reglamentuoja vietos plėtros strategijų, įgyvendinamų pagal KPP krypties „LEADER metodo įgyvendinimas“ priemonę „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“, atrankos – vertinimo ir tvirtinimo – tvarką. KPP krypties „LEADER metodo įgyvendinimas“ priemonės „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“ įgyvendinimo taisyklės, reglamentuojančios strategijų įgyvendinimo tvarką (mokėjimo prašymų pateikimo, tikrinimo, vertinimo ir tvirtinimo tvarką, paramos išmokėjimo tvarką, strategijų įgyvendinimo patikrų vietoje tvarką, pirkimo procedūras, strategijos įgyvendinimo ataskaitų pateikimo, dokumentų saugojimo, vietos projektų, teikiamų pagal įgyvendinamas strategijas, administravimo tvarką, kitus su strategijų įgyvendinimu susijusius klausimus), tvirtinamos atskiru Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu.

II. ŠIOSE TAISYKLĖSE VARTOJAMOS SĄVOKOS

3. Šiose taisyklėse vartojamos sąvokos:

Ataskaitiniai metai – metai, einantys prieš paraiškos įgyvendinti vietos plėtros strategiją pateikimo metus.

Išankstinis vietos plėtros strategijos vertinimas (toliau – išankstinis strategijos vertinimas) – vietos veiklos grupės pateiktos vietos plėtros strategijos tinkamumo ir kokybės vertinimas iki paraiškos įgyvendinti vietos plėtros strategiją pildymo ir pateikimo Nacionalinei mokėjimo agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra).

Kaimo bendruomenė – kaimo vietovės¹ gyventojai, siejami bendrų gyvenimo kaimynystėje poreikių ir interesų. Kaimo bendruomenė, siekianti gauti finansinę paramą, turi būti registruota Lietuvos Respublikos asociacijų įstatymo (Žin., 2004, Nr. [25-745](#)) arba

Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo (Žin., 1996, Nr. [68-1633](#); 2004, Nr. [25-752](#)) nustatyta tvarka.

¹ Teritorija, kuriai atstovauja kaimo bendruomenė, gali jungti kaimo vietas, taip pat miestelius ar miestus, kurių gyventojų skaičius neviršija šešių tūkstančių.

Kaimo vietovė – kaimas, miestelis ar miestas, kurio gyventojų skaičius neviršija šešių tūkstančių.

Parama vietos plėtros strategijai įgyvendinti (toliau – parama strategijai įgyvendinti) – EŽŪFKP ir bendrojo finansavimo lėšos iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto (toliau – valstybės biudžetas), skirtos vietos plėtros strategijai įgyvendinti.

Paramos vietos plėtros strategijai įgyvendinti sutartis (toliau – paramos strategijai įgyvendinti sutartis) – paramos strategijai, įgyvendinamai pagal KPP krypties „LEADER metodo įgyvendinimas“ priemonę „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“, skyrimo sutartis.

Paraiška įgyvendinti vietos plėtros strategiją (toliau – paraiška) – Žemės ūkio ministerijos (toliau – ministerija) nustatytos formos dokumentas, kurį po išankstinio vietos plėtros strategijos vertinimo turi užpildyti ir pateikti Agentūrai pareiškėjas, siekiantis gauti paramą strategijai įgyvendinti.

Pareiškėjas – vietos veiklos grupė, nustatyta tvarka teikianti vietos plėtros strategiją išankstiniam vertinimui ir tinkamai užpildytą paraišką.

Praėję finansiniai metai – metai prieš ataskaitinius finansinius metus.

Verslo atstovas – ūkininkas arba fizinis asmuo, besiverčiantis individualia veikla pagal verslo liudijimą arba Nuolatinio Lietuvos gyventojo individualios veiklos vykdymo pažymą, esantis vietos veiklos grupės valdymo organo, turinčio sprendimų priėmimo teisę, sudėtyje, arba privataus juridinio asmens, vykdančio ūkinę komercinę veiklą, ar privačių juridinių asmenų asociacijos skirtas asmuo, vietos veiklos grupės valdymo organe, turinčiame sprendimų priėmimo teisę, atstovaujantis jį skyrusio privataus juridinio asmens ar privačių juridinių asmenų asociacijos interesams.

Vietos valdžios atstovas – VVG teritorijoje veikiančios savivaldybės, kuri yra VVG narė, tarybos deleguotas asmuo, kuris gali būti renkamas VVG valdymo organo, turinčio sprendimų priėmimo teisę, nariu.

Vietos plėtros strategija (toliau – strategija) – dokumentas, kuriame pateikta vietos veiklos grupės teritorijos socialinės ir ekonominės situacijos ir poreikių analizė, vietos veiklos grupės misija, kaimo vietovių plėtros vizija, prioritetai, tikslai, jų įgyvendinimo priemonės ir rekomenduojami veiksmai naudojant vietovės išteklius, viešąją paramą ir telkiant vietos veiklos grupės, kaimo bendruomenių ir kitų kaimo gyventojų pastangas.

Vietos plėtros strategijos įgyvendinimo laikotarpis (toliau – strategijos įgyvendinimo laikotarpis) – laikotarpis nuo paraiškos užregistravimo Agentūroje dienos iki paskutinio mokėjimo prašymo pateikimo Agentūrai dienos, bet ne vėliau kaip iki 2015 m. rugsėjo 1 d.

Vietos plėtros strategijos vykdytojas (toliau – strategijos vykdytojas) – vietos veiklos grupė, kuri, pateikusi paraišką, gauna arba yra gavusi paramą strategijai įgyvendinti.

Vietos veiklos grupė (toliau – VVG) – ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, kurio valdymo organas, turintis sprendimų priėmimo teisę, atstovauja įvairių vietos veiklos grupės teritorijos gyventojų interesams, t. y. ne mažiau kaip 50 proc. valdymo organų narių sudaro kaimo bendruomenių, socialinių ir kitų partnerių, taip pat jų asociacijų atstovai, iki 25 proc. – verslo atstovai ir iki 25 proc. – vietos valdžios atstovai.

Vietos veiklos grupės teritorija (toliau – VVG teritorija) – kaimo vietovė, kurios bendras gyventojų skaičius² yra nuo 5 tūkst. iki 150 tūkst. įskaitant mažus miestelius, taip pat miestus, kurių gyventojų skaičius neviršija 6 tūkst.

² Gyventojų skaičius nurodomas remiantis oficialiais Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Statistikos departamentas) kaupiamais

duomenimis. Jei Statistikos departamentas šios informacijos neturi, vadovaujamasi savivaldybių ir (arba) seniūnijų duomenimis, kurie turi būti patvirtinti institucijos antspaudu ir atsakingo asmens parašu. Šie duomenys vietos plėtros strategijoje ir paraiškoje pateikiami praėjusių arba einamųjų metų, kuriais yra teikiama strategija išankstiniam vertinimui, nurodant jų šaltinį ir metus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-112](#), 2010-02-12, Žin., 2010, Nr. 20-955 (2010-02-18), i. k. 1102330ISAK003D-112

Nr. [3D-697](#), 2012-08-27, Žin., 2012, Nr. 101-5163 (2012-08-30), i. k. 1122330ISAK003D-697

Nr. [3D-809](#), 2012-10-18, Žin., 2012, Nr. 123-6212 (2012-10-23), i. k. 1122330ISAK003D-809

4. Kitos šiose taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jas apibrėžia KPP ir KPP administravimo taisyklės.

III. PRIEMONĖS TIKSLAI

5. KPP krypties „LEADER metodo įgyvendinimas“ priemonei „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“ keliama šie tikslai:

5.1. bendrasis tikslas – įgyvendinti LEADER metodą, skatinant vietos iniciatyvas ir partnerystes, įtraukiant kaimo bendruomenes, vietos valdžios ir verslo atstovus;

5.2. specialusis tikslas – gerinti gyvenimo kokybę kaime ir skatinti kaimo ekonomikos įvairinimą naujais būdais ir metodais įgyvendinant strategijas, tikslingai naudojant vietos išteklius ir viešąją paramą;

5.3. veiklos tikslas – remti strategijų, kuriomis siekiama KPP krypties „Gyvenimo kokybė kaimo vietovėse ir kaimo ekonomikos įvairinimas“ tikslų, įgyvendinimą.

IV. LĖŠOS PRIEMONEI IR PARAMOS DYDIS STRATEGIJAI ĮGYVENDINTI

6. Lėšos KPP krypties „LEADER metodo įgyvendinimas“ priemonei „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“ įgyvendinti skiriamos iš EŽŪFKP ir bendrojo finansavimo lėšų, numatytų valstybės biudžete.

7. Paramos dydis strategijai įgyvendinti apskaičiuojamas vadovaujantis Paramos skyrimo vietos plėtros strategijoms įgyvendinti tvarka ir paramos dydžio skaičiavimo metodika pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 3D-544.

8. Finansuojama iki 100 proc. tinkamų finansuoti strategijos išlaidų. Jei parama strategijai įgyvendinti neapima visų numatomų tinkamų finansuoti strategijos išlaidų, likusios tinkamų finansuoti strategijos išlaidų dalies finansavimą turės užtikrinti strategijos vykdytojas.

V. TINKAMI PAREIŠKĖJAI

9. Paraišką gali teikti VVG, kuri (tinkamumo reikalavimai taikomi VVG nuo paraiškos pateikimo dienos iki strategijos įgyvendinimo pabaigos):

9.1. yra registruota Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

9.2. yra viešasis juridinis asmuo, kurio valdymo organas, turintis sprendimų priėmimo teisę, atstovauja įvairių VVG teritorijos gyventojų interesams, t. y. ne mažiau kaip 50 proc. VVG valdymo organo narių sudaro kaimo bendruomenių, socialinių ir kitų partnerių, taip pat jų asociacijų atstovai, iki 25 proc. – verslo atstovai, iki 25 proc. – vietos valdžios atstovai; kai VVG atstovaujama teritorija apima kelių savivaldybių teritoriją ar kelių savivaldybių teritorijų dalį (-is), į VVG valdymo organą iš visų savivaldybių teritorijų turi būti deleguota bent po vieną asmenį iš visų trijų sektorių (ne pelno, vietos valdžios ir verslo);

9.3. turi valdymo organą, turintį sprendimų priėmimo teisę, kurį sudaro įvairaus amžiaus (bent vienas asmuo iki 25 metų amžiaus) ir abiejų lyčių nariai (santykiu 40:60, t. y.

mažiausiai 40 proc., nesvarbu, kurios lyties atstovų valdymo organe);

9.3¹. užtikrina tinkamą Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymo (Žin., 1997, Nr. [67-1659](#); 2000, Nr. [18-431](#)) nuostatų įgyvendinimą;

Papildyta punktu:

Nr. [3D-809](#), 2012-10-18, Žin., 2012, Nr. 123-6212 (2012-10-23), i. k. 1122330ISAK003D-809

9.4. bent 1/3 VVG valdymo organo narių yra išklaušę mokymo kursus, tiesiogiai susijusius su LEADER metodo taikymu; tinkamais pripažįstami mokymo kursai, kurių kodai yra 596131007, 596131008 ir 396131007 (taikoma, kai VVG nėra gavusi paramos pagal Lietuvos 2004–2006 metų bendrojo programavimo dokumento (BPD), patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 2 d. nutarimu Nr. 935 (Žin., 2004, Nr. [123-4486](#)), Kaimo plėtros ir žuvininkystės prioriteto priemonę „Leader+ pobūdžio priemonė“);

9.5. turi administravimo, metodinių ir finansų valdymo gebėjimų įgyvendinti strategiją ir administruoti viešąsias lėšas (pasirinktas administracijos ir finansų vadovas, gebantis administruoti viešąsias lėšas ir užtikrinti tinkamą partnerystės darbą, arba VVG sudaro teisėtai suformuotą bendrą organą, kuris užtikrina tinkamą partnerystės funkcionavimą ir gebėjimą administruoti viešąsias lėšas). Jeigu paraiškos pateikimo metu pareiškėjas neturi darbo sutarties pagrindu dirbančio (-ių) asmens (-ų) arba Nuolatinio Lietuvos gyventojo individualios veiklos vykdymo pažymą turinčio ir paslaugas teikiančio fizinio (-ių) asmens (-ų), turinčio (-ių) administravimo, metodinių ir finansų valdymo gebėjimų vykdyti strategiją ir administruoti viešąsias lėšas, paraiškoje nurodoma, kad strategiją administruojantis (-ys) asmuo (-enys) bus atrinktas (-i) teisės aktų nustatyta tvarka, užtikrinant pakankamus atrenkamo (-ų) asmens (-ų) administracinius, metodinius ir finansų valdymo gebėjimus vykdyti strategiją ir administruoti viešąsias lėšas (t. y. paraiškoje nurodomi konkretūs kriterijai, pagal kuriuos bus atrenkamas (-i) strategiją administruojantis (-ys) asmuo (-enys));⁴

9.5¹. užtikrina valdymo organų demokratinius rinkimus juridinio asmens įstatuose nustatyta tvarka;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-809](#), 2012-10-18, Žin., 2012, Nr. 123-6212 (2012-10-23), i. k. 1122330ISAK003D-809

9.6. dalyvauja VVG tinkle⁵;

⁴ Pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo (Žin., 1996, Nr. [84-2000](#); 2006, Nr. [4-102](#)) 10 straipsnio 2 dalies 1 punktą darbo sutartims šio įstatymo reikalavimai netaikomi. Jeigu VVG yra įdarbintas darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį, jį paraiškoje VVG gali įvardyti. Jeigu strategiją administruojantį (-čius) asmenį (-is) VVG ketina samdyti po paraiškos pateikimo, VVG turės vadovautis minėto įstatymo nuostatomis ir, kai reikia, atlikti viešuosius pirkimus. Dėl to paraiškoje būtina nurodyti tik kriterijus, pagal kuriuos po paramos strategijai įgyvendinti skyrimo bus atrenkamas (-i) strategiją administruojantis (-ys) asmuo (-ys).

⁵ Dalyvavimo VVG tinkle būdus nustato įkurtas VVG tinklas. VVG tinklas išduoda dokumentus, įrodančius VVG dalyvavimą VVG tinklo veikloje.

9.7. atstovauja kaimo vietovėms, kurių bendras gyventojų skaičius yra nuo 5 tūkst. iki 150 tūkst., įskaitant mažus miestelius, taip pat miestus, kurių gyventojų skaičius neviršija 6 tūkst.;

9.8. atstovauja ekonominiu, socialiniu ir fiziniu (geografiniu) atžvilgiu vientisai teritorijai, nepriklausančiai kitos VVG teritorijai (atitiktis tinkamumo kriterijui tikrinama neatsižvelgiant į 2004–2006 metų laikotarpį įsikūrusių, veikusių ir įgyvendinusių projektus pagal Lietuvos 2004–2006 metų bendrojo programavimo dokumento (BPD) priemonės VVG teritoriją);

9.9. tvarko buhalterinę apskaitą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus

reikalavimus;

9.10. įsipareigoja apdrausti turtą, kuriam įsigyti ar sukurti bus panaudota parama, ne trumpesniam kaip penkerių metų laikotarpiui nuo paramos sutarties pasirašymo: strategijos įgyvendinimo laikotarpiui – maksimaliu turto atkuriamosios vertės draudimu nuo visų galimų rizikos atvejų, o įgyvendinus strategiją – likutinei vertei, atsižvelgiant į atitinkamos rūšies turto naudojimo laiką ir taikomas turto nusidėvėjimo normas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-697](#), 2012-08-27, Žin., 2012, Nr. 101-5163 (2012-08-30), i. k. 1122330ISAK003D-697

Nr. [3D-809](#), 2012-10-18, Žin., 2012, Nr. 123-6212 (2012-10-23), i. k. 1122330ISAK003D-809

VI. NETINKAMI PAREIŠKĖJAI

10. Parama strategijai įgyvendinti negali būti skirta, jei:

10.1. pareiškėjas neatitinka šių taisyklių 9.1–9.10 punktuose nustatytų reikalavimų VVG;

10.2. pareiškėjui yra iškelta byla dėl bankroto ir (arba) jis likviduojamas;

10.3. pareiškėjas neįvykdęs su mokesčių mokėjimu ir, jeigu pareiškėjas yra registruotas draudėju, su socialinio draudimo įnašų mokėjimu susijusių įsipareigojimų pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus;

10.4. pareiškėjas paraiškoje, strategijoje arba pridedamuose dokumentuose, arba pagal Agentūros užklausimą pateiktuose dokumentuose Agentūrai pateikė neteisingą informaciją;

10.5. pareiškėjas, siekdamas palankaus sprendimo, bandė daryti įtaką strategijos išankstinį vertinimą atliekančiam ekspertui, Agentūrai, projektų atrankos komitetui, ministerijai.

VII. STRATEGIJOS TINKAMUMO KRITERIJAI

11. Strategijos tinkamumo kriterijai yra šie:

11.1. strategija siekiama KPP krypties „Gyvenimo kokybė kaimo vietovėse ir kaimo ekonomikos įvairinimas“ tikslų (viena iš priemonių, numatytų strategijoje, turi būti KPP krypties „Gyvenimo kokybė kaimo vietovėse ir kaimo ekonomikos įvairinimas“ priemonė „Kaimo atnaujinimas ir plėtra“), strategija atitinka KPP krypties „Gyvenimo kokybė kaimo vietovėse ir kaimo ekonomikos įvairinimas“ uždavinius, priemonių aprašymus⁶, nepažeidžia kitų KPP krypties tikslų;

⁶ Kai strategijoje numatoma įgyvendinti KPP krypties „Gyvenimo kokybės kaimo vietovėse ir kaimo ekonomikos įvairinimas“ priemonę (-es), VVG strategijoje gali numatyti papildomas sąlygas nei nustatyta KPP 1 priede pateikiamuose priemonių aprašymuose (pavyzdžiui, nustatyti mažesnę didžiausios paramos sumą projektui) ir (arba) įtraukti papildomą informaciją (išskyrus informaciją, praplečiančią tinkamų finansuoti išlaidų kategorijas, tinkamų paramos gavėjų sąrašą).

11.2. strategijoje pateikta teritorijos socialinės ir ekonominės situacijos analizė, poreikių analizė, VVG misija, kaimo vietovių plėtros vizija, prioritetai, tikslai, jų įgyvendinimo priemonės (socialinių, ekonominių ir aplinkos problemų sprendimo būdai) ir rekomenduojami veiksmai naudojant vietos išteklius, viešąją paramą ir telkiant VVG, kaimo bendruomenių ir kaimo gyventojų pastangas;

11.3. strategija parengta nepažeidžiant nustatytų takoskyrų tarp EŽŪFKP ir kitų EB fondų principų, nustatytų KPP 2 priede (taikoma, kai strategijoje numatytos kitos priemonės, kurių nereglamentuoja reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 ir KPP);

11.4. strategija neprieštarauja ir pageidautina papildo esančius nacionalinius ir regioninius (apskričių ir savivaldybių) strateginius dokumentus;

11.5. strategijos rengime dalyvavo VVG teritorijos gyventojai, kaimo bendruomenės,

kiti kaimo plėtros dalyviai;

11.6. strategijai pritarė⁷ ne mažiau kaip 1/2 teisės aktų nustatyta tvarka VVG teritorijoje registruotų kaimo bendruomenių (VVG teritorijoje registruotų kaimo bendruomenių skaičius pagrindžiamas savivaldybės ir (arba) seniūnijos išduotais dokumentais dėl registruotų kaimo bendruomenių atitinkamoje savivaldybėje ir (arba) seniūnijoje skaičiaus; VVG teritorijoje registruotų kaimo bendruomenių skaičius turi būti pateiktas praėjusių arba einamųjų metų, kuriais yra teikiama strategija išankstiniam vertinimui, duomenimis);

⁷ VVG teritorijoje registruotų kaimo bendruomenių pritarimas strategijai gali būti įrodomas: aptarus strategiją viešame renginyje ir VVG teritorijoje registruotų kaimo bendruomenių atstovams balsuojant už jos patvirtinimą atviru balsavimu; atlikus rašytinę visų VVG teritorijoje registruotų kaimo bendruomenių apklausą dėl strategijoje numatytų prioritetų, tikslų, jų įgyvendinimo priemonių; kitais būdais. Prie strategijos turi būti pateikti dokumentai, įrodantys atitiktį tinkamumo kriterijui (protokolai, apklausos dokumentai, kt.).

11.7. strategijai pritarė visi strategijos vykdytojo (VVG) valdybos nariai (kiekvienas strategijos vykdytojo (VVG) valdybos narys savo nuomonę (pritarimą arba nepritarimą) turi išreikšti raštu ir pasirašydamas arba nepasirašydamas parengtą strategiją (strategijos vykdytojo (VVG) valdybos nario parašą sudaro – vardas, pavardė, parašas ir data);

Papildyta punktu:

Nr. [3D-492](#), 2009-07-10, Žin., 2009, Nr. 85-3611 (2009-07-18), i. k. 1092330ISAK003D-492

11.8. strategija atitinka EB horizontaliąsias sritis: darnaus vystymo, lygių galimybių, regioninės plėtros, informacinės visuomenės.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [3D-492](#), 2009-07-10, Žin., 2009, Nr. 85-3611 (2009-07-18), i. k. 1092330ISAK003D-492

VIII. STRATEGIJOS KOKYBĖS KRITERIJAI

12. Strategijos kokybės kriterijai yra šie:

12.1. VVG partnerystės kokybė (strategijos kokybės vertinimo metu, susumavus balus pagal 12.1.1–12.1.8 punktus, skiriama iki 40 balų):

12.1.1. VVG funkcijos suderintos su veikla – numatytas aiškus funkcijų ir atsakomybės paskirstymas tarp VVG valdymo organo (-ų) narių, VVG vadovo, VVG darbo grupių (jei tokios yra), kitų VVG narių ir VVG veikloje dalyvaujančių asmenų (pavyzdžiui, strategiją administruojančių asmenų) (skiriama iki 5 balų);

12.1.2. numatytos aiškos sprendimų priėmimo VVG procedūros, skaidrūs galimų interesų konfliktų sprendimo būdai (skiriama iki 5 balų);

12.1.3. numatytos aiškos naujų narių priėmimo į VVG, išstojimo iš VVG procedūros ir atsakomybė išstojus iš VVG (skiriama iki 5 balų);

12.1.4. numatyta aiški ir išsami informacijos apie VVG veiklą sklaidos, taikyti ir (arba) planuojami taikyti gyventojų aktyvinimo būdai, konsultacijų galimiams vietos projektų paraiškų teikėjams teikimo tvarka (skiriama iki 5 balų);

12.1.5. VVG yra įgyvendinusi ir (arba) planuoja įgyvendinti veiksmus siekdama įtraukti socialiai pažeidžiamus ir atskirtus VVG teritorijos gyventojus į kaimo plėtros procesus (skiriama iki 5 balų);

12.1.6. VVG (kaip juridinis asmuo) yra kompetentinga, turinti gebėjimų ir patirties projektų administravimo, finansų valdymo, bendradarbiavimo su kitomis šalies ir (arba) užsienio VVG, nevyriausybėmis organizacijomis srityse (skiriama iki 5 balų).

12.1.7. VVG nariai yra kompetentingi, turintys gebėjimų ir patirties projektų administravimo, finansų valdymo, aplinkosaugos⁸, bendradarbiavimo su kitomis šalies ir (arba) užsienio organizacijomis srityse (skiriama iki 5 balų);

⁸ Kad VVG narys yra kompetentingas aplinkosaugos klausimais, įrodo: darbas aplinkos

apsaugos valdymo sistemoje (pvz., Aplinkos ministerijos ir jai pavaldžiose institucijose, vietos savivaldos ir kitose valstybės institucijose ar privačiose įmonėse, kurių funkcijos susijusios su aplinkos apsauga) ar šios srities mokymo įstaigų dėstytojai, mokytojai, mokslinių straipsnių, specializuotų leidinių, vadovėlių aplinkosaugos tema rengėjai, taip pat šios srities išsimokslinimas (pavyzdžiui, aplinkos inžinerijos, kraštotvarkos, aplinkotyros, biologijos, agronomijos, miškininkystės, geografijos, ekologijos, vandens apsaugos inžinerijos srityse ir pan.).

12.1.8. VVG nariai aktyviai dalyvavo strategijos rengimo procese (skiriama iki 5 balų).

12.2. VVG ketinimai bendradarbiauti (strategijos kokybės vertinimo metu, susumavus balus pagal 12.2.1–12.2.2 punktus, skiriama iki 10 balų):

12.2.1. strategijoje numatytos tarptertorinio bendradarbiavimo veiklos sritys ir galimi partneriai (skiriama iki 4 balų);

12.2.2. strategijoje numatytos tarptautinio bendradarbiavimo veiklos sritys ir galimi partneriai (skiriama iki 6 balų).

12.3. Strategijos kokybė (strategijos kokybės vertinimo metu, susumavus balus pagal 12.3.1–12.3.6 punktus, skiriama iki 50 balų):

12.3.1. strategija parengta „iš apačios į viršų“ metodu (VVG teritorijos kaimo plėtros dalyvių poreikiams tirti buvo taikomi įvairūs poreikių tyrimo metodai; strategijoje atsižvelgta į tyrimo metu išsiaiškintus poreikius; konsultuotasi su VVG teritorijos kaimo plėtros dalyviais dėl strateginių nuostatų) (skiriama iki 10 balų);

12.3.2. VVG teritorijos socialinės ir ekonominės situacijos analizės atitiktis strateginiams prioritetams ir priemonėms (pateiktas detalus VVG teritorijos socialinės ir ekonominės situacijos aprašymas; stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių (toliau – SSGG) analizė, prioritetai ir priemonės tarpusavyje suderinti ir atitinka socialinės ir ekonominės situacijos analizę, kaimo bendruomenių ir VVG teritorijos kaimo plėtros dalyvių poreikius) (skiriama iki 10 balų);

12.3.3. strategijos veiklos sričių pagrįstumas ir suderinamumas su VVG teritorijos socialinės ir ekonominės situacijos ir poreikių analize, numatytais prioritetais ir priemonėmis; numatytų priemonių ir (arba) veiklos sričių įvairovė⁹ (skiriama iki 10 balų);

12.3.4. strategijos įgyvendinimo plano išsamumas ir aiškumas (numatyti strategijos įgyvendinimo etapai, aiškus ir įgyvendinamas finansinis planas, aiškiai įvardyta strategijos įgyvendinimo priežiūros sistema ir rodikliai) (skiriama iki 10 balų);

12.3.5. strategijos naujoviškumas (strategijoje numatytas naujų metodų įgyvendinimas; paaiškintas naujų metodų ryšys su vietos tradicijomis ir esama praktika, strategijos naujoviškumo įtaka VVG teritorijos problemoms spręsti)¹⁰ (skiriama iki 5 balų);

⁹ Užtikrinta socialinius, kultūrinius, aplinkosaugos, ekonominius, infrastruktūros ir kitus išsiaiškintus plėtros poreikius tenkinančių priemonių ir (arba) veiklos sričių įvairovė.

¹⁰ Naujoviškumas – naujų sprendinių konkrečios teritorijos poreikiams patenkinti suradimas. Naujoviškumas turi būti suprantamas plačiąja prasme. Naujove gali būti naujo produkto, naujo gamybos būdo, naujos organizacijos ar naujos rinkos įvedimas, taip pat kitose vietovėse įgyvendintų inovacijų perkėlimas ir pritaikymas konkrečiai vietovei.

12.3.6. strategijos suderinamumas su programomis, finansuojamomis iš EB struktūrinių fondų (Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo, Europos sanglaudos fondo), Europos žuvininkystės fondo, kitų finansavimo šaltinių ir papildomumas jiems (skiriama iki 5 balų).

IX. TINKAMOS IR NETINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS

13. Paraiškoje pareiškėjas gali numatyti visas tiesiogiai su strategijos įgyvendinimu

susijusias išlaidas, tačiau paramos strategijai įgyvendinti lėšomis bus finansuojamos tik tinkamos finansuoti strategijos įgyvendinimo išlaidos ir ne daugiau nei numatytas paramos strategijai įgyvendinti dydis.

14. Tinkamos finansuoti išlaidos yra šios. Visi nustatyti limitai yra nurodyti su PVM:

14.1. pagal KPP krypties „LEADER metodo įgyvendinimas“ priemonę „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“ – išlaidos strategiją atitinkantiems vietos projektams finansuoti;

14.2. pagal KPP krypties „LEADER metodo įgyvendinimas“ priemonės „Parama VVG veiklai, įgūdžiams įgyti ir aktyviai pritaikyti“ veiklos sritį „Parama VVG veiklai“ – išlaidos, susijusios su strategijos įgyvendinimo administravimu. Strategijos įgyvendinimo administravimo išlaidų dydis nustatomas vadovaujantis šių taisyklių 8 punkte nurodyta skaičiavimo metodika ir priklauso nuo VVG strategijos vertės. Administravimo išlaidų suma negali būti proporcingai mažinama atsižvelgiant į strategijos įgyvendinimo metu panaudotas, vietos projektams įgyvendinti skirtas paramos lėšas. Strategijoms administruoti skirtų lėšų paskirstymas pagal savivaldybes pateikiamas šių taisyklių 2 priede:

14.2.1. atlyginimui strategijos įgyvendinimą administruojantiems asmenims (darbo užmokestis, įskaitant visus darbdaviui – strategijos vykdytojui (VVG) – ir jo darbuotojui (-ams) Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka privalomus mokėti mokesčius ir kitas su darbo teisiniais santykiais susijusias išmokas, jei strategijos įgyvendinimą administruojantis asmuo dirba pagal darbo sutartį, arba atlygis pagal paslaugų sutartį, kai strategijos įgyvendinimo administravimo paslaugas teikia Nuolatinio Lietuvos gyventojo individualios veiklos vykdymo pažymą turintis fizinis asmuo) (vieno visą darbo dieną dirbančio asmens darbo užmokesčiui arba atlygiui už suteiktas paslaugas per mėnesį (atsižvelgiant į išdirbtą laiką) gali būti skirta ne daugiau kaip 781,97 Eur (septyni šimtai aštuoniasdešimt vienas euras devyniasdešimt aštuoni euro centai), išskaičius darbuotojui ir darbdaviui privalomus mokėti mokesčius (asmuo, gaunantis darbo užmokestį arba atlygį už suteiktas paslaugas iš strategijos administravimo lėšų, tuo pačiu metu gali dirbti tik vienu etatu, o kituose projektuose, finansuojamuose pagal KPP, gali dirbti neatlygintinai). Metinis vieno VVG darbuotojo darbo užmokesčio biudžetas negali viršyti 9 383,69 Eur (devyni tūkstančiai trys šimtai aštuoniasdešimt trys eurai šešiasdešimt devyni euro centai), išskaičius darbuotojui ir darbdaviui privalomus mokėti mokesčius. VVG darbuotojais, administruojančiais strategijų įgyvendinimą, negali būti kolegialaus VVG valdymo organo nariai. Visą darbo dieną dirbančio vieno asmens darbo užmokesčio suma gali būti viršyta tuo atveju, kai pasibaigus darbo sutarčiai jam išmokama kompensacija už nepanaudotas kasmetines atostogas, nepažeidžiant Lietuvos Respublikos darbo kodekso 177 straipsnio nuostatų ir neviršijant nustatyto metinio vieno VVG darbuotojo darbo užmokesčio biudžeto;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-712](#), 2014-10-07, paskelbta TAR 2014-10-08, i. k. 2014-13849

Nr. [3D-41](#), 2015-01-27, paskelbta TAR 2015-01-27, i. k. 2015-01094

14.2.2. ekspertų, galinčių atlikti specialių žinių (kvalifikacijos) reikalaujančių vietos projektų dalių vertinimą, paslaugų išlaidos;

14.2.3. patalpų nuomos, komunalinių paslaugų išlaidos;

14.2.4. biuro įrangos įsigijimo, aptarnavimo, eksploatacijos ir remonto (kompiuterių, fakso, stacionaraus telefono aparato, spausdintuvo, kopijavimo aparato ar daugiafunkcio įrenginio, kitos biuro įrangos), biuro baldų įsigijimo ir (arba) nuomos išlaidos. VVG biuro įrangą ir biuro baldus gali įsigyti tik vieną kartą per visą strategijos įgyvendinimo laikotarpį, atsižvelgiant į darbuotojų, dirbančių visą darbo dieną, skaičių, bet neatsižvelgiant į jai taikomus nusidėvėjimo terminus. Papildomai įsigyti biuro įrangos ir (arba) biuro baldų VVG gali, jeigu konkretus daiktas yra nepataisomai sugedęs arba jo remonto išlaidos sudaro daugiau kaip 50 proc. sugedusio daikto pirkimo vertės, ir tuo atveju, jeigu įvyko draudiminis įvykis, o draudikas numato kompensuoti tik likutinę apdrausto daikto vertę, kurios nepakanka naujam daiktui įsigyti (VVG, įsigijusi papildomos biuro įrangos ir (arba) baldų, su mokėjimo prašymu turi pateikti eksperto išduotą dokumentą, kuriuo pažymima, kad nauju keičiamas

biuro įrenginys ir (arba) biuro baldas yra sugadintas, ir dokumentą, kuriuo pažymima, kad konkretus daiktas buvo atiduotas utilizuoti (kai taikoma). Agentūra apmoka naujo biuro įrenginio ir (arba) biuro baldo įsigijimo išlaidų dalį, kurios nepadengia draudimo kompensacija);

14.2.5. ilgalaikio turto apsaugos priemonių (apsauginių žaliuzių, grotų ir pan. priemonių) įsigijimo ir sumontavimo išlaidos;

14.2.6. aušinimo ir vėdinimo įrenginių, aušinimo ir vėdinimo sistemų įrengimo ir aptarnavimo išlaidos (šioms išlaidoms gali būti skirta ne daugiau kaip 579 Eur (penki šimtai septyniasdešimt devyni eurai), į šią sumą įskaičiuojami pristatymo ir sumontavimo darbai);

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-712](#), 2014-10-07, paskelbta TAR 2014-10-08, i. k. 2014-13849

14.2.7. ryšių (interneto, telefono, pašto ir kt.) paslaugų išlaidos. VVG stacionaraus ir (arba) judriojo telefonų ryšių paslaugų išlaidoms per metus gali būti skirta ne daugiau kaip 1 390 Eur (vienas tūkstantis trys šimtai devyniasdešimt eurų);

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-712](#), 2014-10-07, paskelbta TAR 2014-10-08, i. k. 2014-13849

14.2.8. judriojo telefono aparato įsigijimo išlaidos. Įsigyjamo judriojo telefono aparato kaina negali būti didesnė kaip 87 Eur (aštuoniasdešimt septyni eurai);

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-712](#), 2014-10-07, paskelbta TAR 2014-10-08, i. k. 2014-13849

14.2.9. transporto nuomos, transporto valdymo ir stebėjimo sistemos įsigijimo, įrengimo ir aptarnavimo, kuro išlaidos ir panaudos sutarties pagrindu valdomų automobilių eksploatacijos išlaidos. VVG gali disponuoti dviem nuomos arba panaudos sutarčių pagrindais valdomais automobiliais vietos plėtros strategijos įgyvendinimo tikslais. Vieno automobilio nuomos kaina negali viršyti 5 213 Eur (penki tūkstančiai du šimtai trylika eurų) per metus. Panaudos sutarties pagrindu valdomi automobiliai, kuriems numatomos eksploatacijos išlaidos, turi būti ne senesni kaip 7 (septynerių) metų. VVG, prieš sudarydama panaudos sutartį, turi įsitikinti, kad automobilis yra techniškai tvarkingas, t. y. panaudos davėjas turi pateikti VVG galiojančią automobilio techninės apžiūros pažymą. Rekomenduojama VVG valdomuose automobiliuose įdiegti transporto valdymo ir stebėjimo sistemas (vienos transporto valdymo ir stebėjimo sistemos įrengimo išlaidos negali viršyti 174 Eur (vienas šimtas septyniasdešimt keturi eurai). VVG darbo vidaus dokumentuose, vadovaujantis automobilio eksploatacijos technine dokumentacija, turi būti nustatytos automobilio eksploatacijos sąnaudos, kuro limitas metams (išlaidos kurui negali viršyti 3 475 Eur (trys tūkstančiai keturi šimtai septyniasdešimt penki eurai);

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-712](#), 2014-10-07, paskelbta TAR 2014-10-08, i. k. 2014-13849

14.2.10. raštinės reikmenų, popierinių raštinės reikmenų, raštinės reikmėms naudojamo popieriaus. Šioms priemonėms gali būti skirta ne daugiau kaip 695 Eur (šeši šimtai devyniasdešimt penki eurai) per metus;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-712](#), 2014-10-07, paskelbta TAR 2014-10-08, i. k. 2014-13849

14.2.11. vaizdo-fototechnikos įsigijimo. Vaizdo-fototechnikai įsigyti gali būti skirta ne daugiau kaip 579 Eur (penki šimtai septyniasdešimt devyni eurai) – į šią sumą įskaičiuojami visi būtini priedai. Vaizdo-fototechniką VVG gali įsigyti vieną kartą per strategijos įgyvendinimo laikotarpį, neatsižvelgiant į šiai technikai taikomą nusidėvėjimo laiką. Papildomai įsigyti vaizdo-fototechnikos VVG gali, jeigu konkretus daiktas yra nepataisomai sugedęs arba jo remonto išlaidos sudaro daugiau kaip 50 proc. sugedusio daikto pirkimo vertės, ir tuo atveju, jeigu įvyko draudiminis įvykis, o draudikas numato kompensuoti tik

likutinę apdrausto daikto vertę, kurios nepakanka naujam daiktui įsigyti. (VVG, įsigijusi papildomos vaizdo-fototechnikos, su mokėjimo prašymu turi pateikti eksperto išduotą dokumentą, kuriuo pažymima, kad nauja keičiama technika yra sugadinta, ir dokumentą, kuriuo pažymima, kad konkretus daiktas buvo atiduotas utilizuoti. Agentūra apmoka naujos vaizdo-fototechnikos įsigijimo išlaidų dalį, kurios nepadengia draudimo kompensacija);

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-712](#), 2014-10-07, paskelbta TAR 2014-10-08, i. k. 2014-13849

14.2.12. dalyvavimo VVG tinkle (per metus VVG tinklo nario mokesčiui gali būti skirta ne daugiau kaip 87 Eur (aštuoniasdešimt septyni eurai), kituose nacionaliniuose ir Europos tinkluose, konferencijose, parodose ir panašaus pobūdžio renginiuose, kai tai yra tiesiogiai susiję su *LEADER* metodo ir strategijos įgyvendinimu, t. y. kelionės (nuvykimo ir grįžimo) ir (arba) transporto nuomos išlaidos, dalyvio mokesčio (jei toks yra nustatytas), sveikatos draudimo išlaidos, taip pat, atsižvelgiant į renginio trukmę (vienos ar kelių dienų), nakvynės išlaidos; komandiruotės išlaidos (komandiruotės išlaidos kompensuojamos tik strategijos vykdytojo darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis); gali būti skirta ne daugiau kaip 14 481 Eur (keturiolika tūkstančių keturi šimtai aštuoniasdešimt vienas euras) paramos lėšų visam strategijos įgyvendinimo laikotarpiui. VVG, ketinanti vykdyti renginį užsienyje, privalo pateikti Programos „Leader“ ir žemdirbių mokymo metodikos centrui (toliau – „Leader“ centras) kvietimą, darbotvarkę, aiškų pagrindimą dėl poreikio vykdyti renginį, asmenų, ketinančių vykdyti, sąrašą ir delegavimo dokumentus bei renginio organizatoriaus ryšių informaciją. Vykdyti užsienio komandiruotę VVG nariai ar darbuotojai gali tik gavę „Leader“ centro rašytinį pritarimą (derinimas turi užtrukti ne ilgiau kaip 5 (penkis) darbo dienas nuo dokumentų gavimo „Leader“ centre dienos). VVG, ketinanti vykdyti renginį Lietuvos Respublikos teritorijoje (išskyrus Ministerijos, Agentūros, „Leader“ centro, Lietuvos kaimo tinklo, VVG tinklo ir VVG organizuojamus renginius), privalo el. paštu informuoti „Leader“ centrą. Komandiruotėms, susijusioms su dalyvavimu renginiuose, taikomi šie reikalavimai ir apribojimai:

14.2.12.1. komandiruočių išlaidos apmokamos neviršijant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 29 d. nutarime Nr. 526 „Dėl tarnybinių komandiruočių išlaidų apmokėjimo biudžetinėse įstaigose taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. [74-2555](#)) nustatytų įkainių, toliau nurodytoms išlaidoms taikomi šie apribojimai:

14.2.12.1.1. kelionės išlaidos – tai išlaidos, susijusios su nuvykimu į renginio vietą ir grįžimu iš jo, ir kelionės šalies viduje (kai vykstama į užsienį) išlaidos (viešuoju transportu, kai vykstama į renginio vietą ir (arba) iš jos), jeigu renginio organizatorius nenumato šių išlaidų kompensavimo;

14.2.12.1.2. sveikatos draudimo išlaidos. Vieno asmens sveikatos draudimui komandiruočiai gali būti skirta ne daugiau kaip 9 Eur (devyni eurai);

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-712](#), 2014-10-07, paskelbta TAR 2014-10-08, i. k. 2014-13849

14.2.12.1.3. nakvynės išlaidos yra tinkamos finansuoti, jeigu organizatorius nenumato apgyvendinimo kompensavimo. Kai vykstama į užsienį, vienos paros nakvynės vietos nuomos kaina asmeniui negali viršyti 125 Eur (vienas šimtas dvidešimt penki eurai). Kai vykstama į renginį Lietuvoje, vienos paros nakvynės vietos nuomos kaina asmeniui negali viršyti 43 Eur (keturiasdešimt trys eurai);

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-712](#), 2014-10-07, paskelbta TAR 2014-10-08, i. k. 2014-13849

14.2.12.1.4. dienpinigių išlaidos. Dienpinigiai gali būti mokami VVG darbuotojams, vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansų ministro 1996 m. lapkričio 21 d. įsakymu Nr. 116 „Dėl dienpinigių ir gyvenamojo ploto nuomos normų vykstantiems į užsienio komandiruotes“ (Žin., 1996, Nr. [114-2660](#); 2012, Nr. [29-1339](#)) patvirtintomis dienpinigių

normomis;

14.2.12.1.5. dalyvio mokestis, jeigu tokį numato renginio organizatorius (renginio dalyvio mokestis negali viršyti 232 Eur (du šimtai trisdešimt du eurai);

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-712](#), 2014-10-07, paskelbta TAR 2014-10-08, i. k. 2014-13849

14.2.12.1.6. asmenys į renginius užsienyje turi būti deleguoti VVG valdymo organo;

14.2.12.1.7. dalyvavimo užsienio renginyje išlaidos apmokamos ne daugiau kaip 2 (dviem) VVG darbuotojams;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-712](#), 2014-10-07, paskelbta TAR 2014-10-08, i. k. 2014-13849

14.2.13. susijusios su paramos strategijai įgyvendinti lėšomis įgyto ilgalaikio turto draudimo paslaugomis strategijos įgyvendinimo laikotarpiu;

14.2.14. susijusios su atsiskaitomosios sąskaitos, kuri skirta paramos strategijai įgyvendinti lėšoms, atidarymui ir aptarnavimui;

14.2.15. viešinimo išlaidos, skirtos informavimo ir viešinimo priemonėms, nurodytoms šių taisyklių XXIII skyriuje (gali būti skirta ne daugiau kaip 14 481 Eur (keturiolika tūkstančių keturi šimtai aštuoniasdešimt vienas euras) paramos lėšų visam strategijos įgyvendinimo laikotarpiui);

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-712](#), 2014-10-07, paskelbta TAR 2014-10-08, i. k. 2014-13849

14.2.16. susijusios su duomenų įregistravimu ir (arba) atnaujinimu Juridinių asmenų registre (piniginės nuobaudos, skiriamos juridiniam asmeniui už pavėluotą ar netinkamą privalomų duomenų atnaujinimą yra netinkamos finansuoti) ir nekilnojamojo turto duomenų išrašų peržiūra Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastrė ir Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registre (tinkamomis finansuoti gali būti laikomos tik vietos projektų paraiškų teikėjų ar partnerių nekilnojamojo turto, susijusio su vietos projektais, duomenų peržiūrų išlaidos).

Papildyta punktu:

Nr. [3D-70](#), 2013-01-22, *Žin.*, 2013, Nr. 9-392 (2013-01-24), i. k. 1132330ISAK0003D-70

14.3. pagal KPP krypties „LEADER metodo įgyvendinimas“ priemonę „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“ – išlaidos tarptautinių projektų, įgyvendinamų pagal KPP krypties „LEADER metodo įgyvendinimas“ priemonę „Teritorinis ir tarptautinis bendradarbiavimas“, ikiprojektinei veiklai (toliau – ikiprojektinė veikla) finansuoti. Vienos VVG ikiprojektinei veiklai gali būti skirta ne daugiau kaip 2 896 Eur (du tūkstančiai aštuoni šimtai devyniasdešimt šeši eurai). Vienos VVG ikiprojektinei veiklai gali būti skirta ne daugiau kaip 10 000 Lt (dešimt tūkstančių litų). Šios lėšos gali būti naudojamos tik tarptautinių projektų ikiprojektinei veiklai, t. y. užsienio šalių partnerių paieškai ir tarptautiniams projektams inicijuoti. Tarptautinių projektų ikiprojektinės veiklos išlaidos:

14.3.1. kelionių ir (arba) transporto nuomos, nakvynės, sveikatos draudimo ir komandiruotės (kai ketinama inicijuoti naują tarptautinį projektą ir kai vykstama pas užsienio šalies partnerį). Šioms išlaidoms taikomi apribojimai, nurodyti šių taisyklių 14.2.12 punkte;

14.3.2. ryšių ir pašto;

14.3.3. vertimo raštu ir (arba) žodžiu;

14.3.4. konkretaus tarptautinio projekto galimybių studijos parengimo.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-712](#), 2014-10-07, paskelbta TAR 2014-10-08, i. k. 2014-13849

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-809](#), 2012-10-18, *Žin.*, 2012, Nr. 123-6212 (2012-10-23), i. k. 1122330ISAK0003D-809

15. Paraiškos vertinimo metu nustatant strategijos įgyvendinimo išlaidų tinkamumą finansuoti taip pat vertinama:

15.1. ar prašoma paramos strategijai įgyvendinti suma neviršija didžiausios paramos strategijai įgyvendinti sumos, apskaičiuojamos vadovaujantis paramos skyrimo vietos plėtros strategijoms įgyvendinti tvarka ir paramos dydžio skaičiavimo metodika pagal KPP;

15.2. ar strategiją planuojama įgyvendinti tinkamu finansuoti laikotarpiu, t. y. ar strategijos įgyvendinimo išlaidas ketinama patirti ne anksčiau kaip nuo paraiškos užregistravimo Agentūroje dienos iki paskutinio mokėjimo prašymo pateikimo Agentūrai dienos, bet ne vėliau kaip iki 2015 m. rugsėjo 1 d.;

15.3. ar pareiškėjas įsipareigoja nekeisti strategijos įgyvendinimo vietos, neparduoti ir kitaip neperduoti kitam asmeniui už paramos strategijai įgyvendinti lėšas įgyto ilgalaikio turto mažiausiai penkerius metus nuo paramos strategijai įgyvendinti sutarties pasirašymo;

15.4. ar pareiškėjas turi galimybių apmokėti numatytą strategijos dalį (taikoma, kai bendra strategijos vertė viršija didžiausią galimą gauti paramos strategijai įgyvendinti sumą);

15.5. ar strategijoje numatytos ir pagal KPP krypties „LEADER metodo įgyvendinimas“ priemonės „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“ finansuojamos išlaidos nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų nacionalinių programų ir ES fondų;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-809](#), 2012-10-18, Žin., 2012, Nr. 123-6212 (2012-10-23), i. k. 1122330ISAK003D-809

15.6. ar pareiškėjas įsipareigoja apdrausti paramos strategijai įgyvendinti lėšomis įgytą ilgalaikį turtą ne trumpesniam kaip penkerių metų laikotarpiui nuo paramos sutarties pasirašymo.

16. Netinkamomis finansuoti iš paramos strategijai įgyvendinti lėšų laikomos:

16.1. išlaidos, neatitinkančios šių taisyklių 14–15 punktuose nustatytų reikalavimų;

16.2. trumpalaikio turto įsigijimo išlaidos (t. y. turtas, įgytas strategijos įgyvendinimo metu paramos strategijai įgyvendinti lėšomis, kurio vertė yra mažesnė nei strategijos vykdytojo numatyta minimali ilgalaikio turto vertė). Trumpalaikio turto apibrėžtis pateikiama Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo (Žin., 2001, Nr. [110-3992](#)) 13 straipsnio 4 dalyje;

16.3. automobilio amortizacijos kompensacija;

16.4. atlyginimas vietos projektų vertinimą atliekantiems vertintojams (ne VVG darbuotojams), išskyrus 14.2.2 punkte nustatytą atvejį (atlygis pagal paslaugų sutartis, kai vietos projektų vertinimo paslaugas teikia juridinis asmuo arba Nuolatinio Lietuvos gyventojų individualios veiklos vykdymo pažymą turintis fizinis asmuo).

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-809](#), 2012-10-18, Žin., 2012, Nr. 123-6212 (2012-10-23), i. k. 1122330ISAK003D-809

17. Pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokestis (toliau – PVM), kurį strategijos vykdytojas pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą (Žin., 2002, Nr. [35-1271](#)) turi ar galėtų turėti galimybę įtraukti į PVM atskaitą (net jei tokio PVM strategijos vykdytojas į atskaitą neįtraukė), yra netinkamas finansuoti iš paramos strategijai įgyvendinti lėšų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-809](#), 2012-10-18, Žin., 2012, Nr. 123-6212 (2012-10-23), i. k. 1122330ISAK003D-809

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [3D-697](#), 2012-08-27, Žin., 2012, Nr. 101-5163 (2012-08-30), i. k. 1122330ISAK003D-697

X. STRATEGIJOS STRUKTŪRINĖS DALYS

18. Rekomenduojamos šios strategijos struktūrinės dalys:

18.1. titulinis lapas, kuriame nurodomas strategiją parengusios VVG pavadinimas, strategijos pavadinimas, parengimo metai ir vieta;

18.2. turinys;

18.3. VVG ir jos veiklos organizavimo aprašymas:

18.3.1. VVG misija, trumpa kūrimosi istorija;

18.3.2. atstovavimas VVG teritorijoje veikiančioms kaimo bendruomenėms, socialiniams ir kitiems partneriams, taip pat jų asociacijoms, vietos valdžiai ir verslui;

18.3.3. VVG funkcijos, jų suderinamumas su veikla; VVG struktūra;

18.3.4. sprendimų priėmimo VVG procedūros, galimų interesų konfliktų sprendimo būdai;

18.3.5. naujų narių priėmimo į VVG, išstojimo iš VVG procedūrų aprašymas ir atsakomybė išstojus iš VVG;

18.3.6. informacijos apie VVG veiklą sklaidos, taikytų ir (arba) planuojamų taikyti gyventojų aktyvinimo būdų, konsultacijų galimiems vietos projektų paraiškų teikėjams teikimo tvarkos aprašymas;

18.3.7. VVG (kaip juridinio asmens) kompetencija, gebėjimai ir patirtis projektų administravimo, finansų valdymo, bendradarbiavimo su šalies ir (arba) užsienio VVG, nevyriausybinėmis organizacijomis srityse;

18.3.8. VVG narių kompetencija, gebėjimai ir patirtis projektų administravimo, finansų valdymo, aplinkosaugos, bendradarbiavimo su šalies ir (arba) užsienio organizacijomis srityse;

18.3.9. VVG narių dalyvavimo strategijos rengimo procese aprašymas;

18.3.10. VVG teritorijos kaimo plėtros dalyvių dalyvavimo rengiant strategiją, vykdyto konsultavimosi su VVG teritorijos kaimo plėtros dalyviais dėl strateginių nuostatų aprašymas;

18.3.11. VVG įgyvendinti ir (arba) planuojami veiksmai siekiant įtraukti socialiai pažeidžiamus ir atskirtus VVG teritorijos gyventojus į kaimo plėtros procesus;

18.3.12. VVG veiklos tinkle aprašymas;

18.3.13. VVG ketinimų bendradarbiauti aprašymas;

18.4. VVG teritorijos situacijos ir poreikių analizės aprašymas:

18.4.1. VVG teritorijos vientisumo ekonomine, socialine ir fizine (geografine) prasme aprašymas;

18.4.2. VVG teritorijos socialinės ir ekonominės situacijos analizė (VVG teritorijos ekonominių, socialinių, aplinkos, kultūrinių ir fizinių (geografinių) požymių aprašymas);

18.4.3. VVG teritorijos kaimo plėtros dalyvių poreikių tyrimo metodai ir poreikių analizė;

18.4.4. SSGG analizė;

18.5. VVG teritorijos plėtros vizija, prioritetai, priemonės ir veiklos sritys:

18.5.1. vizijos formuluotė ir aprašymas;

18.5.2. prioritetų aprašymas, pateikiant bent prioriteto pavadinimą, tikslus, numatomą poveikį, sprendžiant išsiaiškintas socialines, ekonomines ir aplinkos problemas;

18.5.3. priemonių aprašymas, pateikiant bent priemonės pavadinimą, tikslus, numatomą poveikį, sprendžiant socialines, ekonomines ir aplinkos problemas, ryšį su kitomis strategijos priemonėmis;

18.5.4. veiklos sričių aprašymas, pateikiant apie kiekvieną veiklos sritį bent:

18.5.4.1. galimas vietos projektų idėjas;

18.5.4.2. galimus paramos gavėjus;

18.5.4.3. paramos gavėjų tinkamumo kriterijus ir reikalavimus paramai gauti;

18.5.4.4. tinkamas finansuoti išlaidas;

18.5.4.5. vietos projektų prioritetinius ir (arba) kokybės kriterijus;

18.5.4.6. paramos lyginamąją dalį (intensyvumą);

18.5.4.7. maksimalią paramos sumą vienam vietos projektui įgyvendinti;

18.5.4.8. priemonės įgyvendinimo rodiklius;

18.5.5. VVG teritorijoje registruotų kaimo bendruomenių pritarimo strategijai aprašymas.

18.6. Strategijos įgyvendinimo planas:

18.6.1. strategijos įgyvendinimo etapai ir jų pagrindimas;

18.6.2. strategijos įgyvendinimo finansinis planas ir jo pagrindimas;

18.6.2.1. bendra prašoma paramos strategijai įgyvendinti suma;

18.6.2.2. planuojamų išlaidų, nurodytų šių taisyklių 14.1 punkte, paskirstymas (išlaidos turi būti paskirstytos bent tarp strategijoje numatytų prioritetų);

Neteko galios nuo 2015-01-28

Pastraipos naikinimas:

Nr. [3D-41](#), 2015-01-27, paskelbta TAR 2015-01-27, i. k. 2015-01094

18.6.2.3. planuojamų išlaidų, numatytų šių taisyklių 14.2 punkte, nurodymas bendra suma;

18.6.3. strategijos įgyvendinimo priežiūros bei vertinimo sistema;

18.7. strategijos naujoviškumo, daugiasektoriškumo aprašymas;

18.8. strategijos atitiktis EB horizontaliosioms sritims (darnaus vystymo, lygių galimybių, regioninės plėtros, informacinės visuomenės) aprašymas;

18.9. strategijos suderinamumo ir papildomumo KPP, kitiems nacionaliniams ir regioniniams (apskričių ir savivaldybių) strateginiams dokumentams aprašymas; strategijos suderinamumo su programomis, finansuojamomis iš EB struktūrinių fondų (Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo, Europos sanglaudos fondo), Europos žuvininkystės fondo, kitų finansavimo šaltinių ir papildomumo jiems aprašymas;

18.10. planuojami strategijos viešinimo veiksmai;

18.11. kita svarbi su strategijos įgyvendinimu susijusi informacija;

18.12. strategijos priedai:

18.12.1. VVG atstovaujamos teritorijos žemėlapis arba kartoschema;

18.12.2. statistinė informacija, atspindinti VVG teritorijos demografinę, socialinę, ekonominę situaciją, pateikiant aiškią nuorodą į statistinės informacijos šaltinį;

18.12.3. konsultavimosi su socialiniais-ekonominiais partneriais procesą (principą „iš apačios į viršų“) pagrindžiantys dokumentai (susitikimų ir konsultacijų protokolai, nuotraukos, straipsniai ir kt.);

18.12.4. VVG valdymo organo narių sąrašas (nurodoma VVG valdymo organo nario – juridinio asmens pavadinimas, kodas, adresas ir jam atstovaujančio fizinio asmens vardas, pavardė ir užimamos pareigos; arba VVG valdymo organo nario – fizinio asmens vardas, pavardė, asmens kodas, adresas);

18.12.5. VVG narių dalyvavimą strategijos rengimo procese pagrindžiantys dokumentai (pavyzdžiui, VVG narių susitikimų, susirinkimų protokolai).

18.12.6. kaimo bendruomenių skaičių atitinkamoje VVG patvirtinantys ir kaimo bendruomenių pritarimą strategijai pagrindžiantys dokumentai;

18.12.7. kita.

XI. KVIETIMAS TEIKTI STRATEGIJAS IR PARAIŠKAS

19. Kvietimą teikti strategijas išankstiniam vertinimui ir paraiškas skelbia Agentūra pagal ministerijos sudarytą paraiškų priėmimo tvarkaraštį. Kvietimo teikti strategijas išankstiniam vertinimui ir paraiškas skelbimas spausdinamas „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“ ir viename iš šalies dienraščių, taip pat interneto svetainėse („Valstybės žinių“ – www.valstybes-zinios.lt, ministerijos – www.zum.lt ir Agentūros – www.nma.lt).

20. Kvietimas teikti strategijas išankstiniam vertinimui atliekamas iki 2010 m. kovo 1 d.¹³ Kvietimas teikti paraiškas strategijoms įgyvendinti atliekamas iki 2010 m. rugsėjo 1 d.¹³

¹³ Taikant tęstinio paramos paraiškų priėmimo procedūrą paramos paraiškos vertinamos ir sprendimas dėl jų finansavimo priimamas atsižvelgiant į paramos paraiškos pateikimo laiką („pirmas ateina – pirmas aptarnaujamas“).

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-867](#), 2009-11-11, Žin., 2009, Nr. 136-5953 (2009-11-14), i. k. 1092330ISAK003D-867

XII. STRATEGIJŲ ATRANKOS ETAPAI

21. Strategijų atranką sudaro du vertinimo etapai:

21.1. išankstinis strategijų vertinimas;

21.2. paraiškų vertinimas.

XIII. STRATEGIJŲ TEIKIMAS IŠANKSTINIAM VERTINIMUI

22. Strategijos išankstiniam vertinimui su lydraščiu iš pareiškėjų priimamos ir registruojamos šiuo adresu: Blindžių g. 17, LT-08111 Vilnius.

23. Strategija ir jos priedai turi būti pateikti asmeniškai pareiškėjo vadovo arba jo įgalioto asmens, atsiųsti registruotu laišku arba įteikti pašto kurjerio. Kitais būdais (pvz., faksu arba elektroniniu paštu) arba kitais adresais pristatyta strategija ir jos priedai atmetami.

24. Išankstiniam strategijos vertinimui turi būti pateikiami du strategijos ir jos priedų egzemplioriai lietuvių kalba ir strategija skaitmeninėje laikmenoje.

25. Užregistravus strategiją Agentūroje, vienas strategijos ir jos priedų egzempliorius ir strategija skaitmeninėje laikmenoje perduodama nepriklausomam ekspertui išankstiniam vertinimui.

26. Agentūrai užregistravus strategiją, pareiškėjas negali teikti papildomos informacijos, jeigu jos nepareikalauja Agentūra arba strategijos išankstinį vertinimą atliekantis ekspertas, išskyrus atvejį, kai po strategijos užregistravimo keičiasi pareiškėjo kontaktiniai duomenys.

27. Jei po strategijos užregistravimo susiklostė tam tikros aplinkybės, iš esmės keičiančios strategijos įgyvendinimo galimybes, pareiškėjas turi raštu pranešti Agentūrai apie pateiktos strategijos atšaukimą.

XIV. STRATEGIJŲ IŠANKSTINIO VERTINIMO ORGANIZAVIMAS

28. Užregistruotos strategijos išankstinį vertinimą atlieka Agentūros Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka pasamdytas nepriklausomas ekspertas.

29. Agentūra, perdavusi strategiją paskirtam nepriklausomam ekspertui, raštu informuoja strategiją pateikusį pareiškėją apie paskirtą ekspertą strategijos išankstiniam vertinimui, nurodydama jo kontaktinius duomenis.

30. Strategijų išankstinis vertinimas negali trukti ilgiau nei 2 mėnesius nuo strategijos pateikimo Agentūrai dienos. Į šį terminą neįskaičiuojamas laikotarpis, kai pareiškėjas pagal strategiją vertinančių ekspertų pastabas taiso strategiją ir (arba) teikia papildomą informaciją ir (arba) dokumentus.

XV. STRATEGIJOS IŠANKSTINIS VERTINIMAS

31. Strategijos išankstinio vertinimo etape nepriklausomas ekspertas pagal strategijos ir jos priedų duomenis nustato, ar strategija parengta tinkamai teritorijai, ar strategija atitinka jai keliamus tinkamumo kriterijus, ar strategija pakankamai kokybiška paramai pagal KPP krypties „LEADER metodo įgyvendinimas“ priemonę „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“ gauti.

32. Strategijos išankstinio vertinimo etapo pagrindas yra strategija. Strategijoje turi būti nuosekliai aprašyta atitiktis visiems VVG teritorijos, strategijos tinkamumo, strategijos kokybės vertinimo kriterijams, nurodytiems šių taisyklių 9.7–9.8, 11 ir 12 punktuose.

Strategijoje turi būti aprašyti visi duomenys, turintys reikšmės vertinant atitiktį kriterijams, joje turi būti pateikiamos aiškos nuorodos į priedus, kuriuose pateiktais duomenimis pagrindžiami strategijos teiginiai. Prie strategijos pridedami priedai skirti tik strategijoje pateiktų duomenų teisingumui patikrinti.

33. Jeigu, atlikdamas VVG teritorijos ir strategijos tinkamumo vertinimą, ekspertas nustato, kad VVG teritorija ir (arba) strategija netinkama, ir (arba) nustato, kad dėl strategijoje ar jos prieduose pateiktos neišsamios ar netikslios informacijos negalima įvertinti VVG teritorijos ir (arba) strategijos tinkamumo, ekspertas pareiškėjui siunčia raštą, kuriame išvardija pastabas strategijai ir (arba) prašo pateikti trūkstamą informaciją ir (arba) dokumentus.¹⁴

¹⁴ Jei prašomos pateikti papildomos informacijos pobūdis reikalauja pakoreguoti strategijoje pateiktą informaciją, kartu su raštu dėl papildomos informacijos pateikimo prašoma pareiškėjo pateikti ir koreguotą strategijos versiją elektroninėje laikmenoje.

34. Strategijų išankstinio vertinimo etape vertinant strategijos kokybę, kiekvienas kriterijus vertinamas pagal šias bendrąsias reikšmes:

34.1. visiškai atitinka kriterijaus reikalavimus (skiriama 100 proc. balų, skirtų kriterijui nuo didžiausio galimo surinkti balų skaičiaus);

34.2. atitinka kriterijaus reikalavimus su nedidelėmis išimtimis (skiriama 75 proc. balų, skirtų kriterijui nuo didžiausio galimo surinkti balų skaičiaus);

34.3. stipriosios atitikties kriterijui pusės atsveria silpnąsias (skiriama 50 proc. balų, skirtų kriterijui nuo didžiausio galimo surinkti balų skaičiaus);

34.4. yra esminių kriterijaus reikalavimų trūkumų (skiriama 25 proc. balų, skirtų kriterijui nuo didžiausio galimo surinkti balų skaičiaus);

34.5. neatitinka kriterijaus reikalavimų (neskiriama balų).

35. Jeigu, atlikęs strategijos kokybės vertinimą, strategijai ekspertas skiria mažiau negu 70 (septyniasdešimt) balų (iš 100 (šimto) galimų) ir (arba) nustato, kad dėl strategijoje ar jos prieduose pateiktos neišsamios ar netikslios informacijos ekspertas negali įvertinti strategijos atitikties kokybės kriterijui (-ams), pareiškėjui siunčiamas raštas, kuriame išvardijamos pastabos strategijai ir (arba) prašoma pateikti trūkstamą informaciją ir (arba) dokumentus.

36. Strategijai taisyti, atsižvelgiant į pastabų strategijai pobūdį ir kiekį, suteikiamas iki 20 darbo dienų terminas nuo rašto įteikimo. Papildomai informacijai ir (arba) dokumentams pateikti pareiškėjui suteikiamas iki 10 darbo dienų terminas nuo rašto įteikimo. Raštas laikomas įteiktu praėjus 7 darbo dienoms po jo išsiuntimo registruotu laišku arba įteikus pareiškėjui pasirašytinai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-408](#), 2009-06-04, Žin., 2009, Nr. 67-2728 (2009-06-06), i. k. 1092330ISAK003D-408

37. Per rašte nustatytą terminą pagal eksperto pastabas nepataisius strategijos ar nepateikus reikiamų dokumentų ir (arba) nepateikus trūkstamos informacijos, ekspertas apie tai informuoja Agentūrą. Agentūra priima sprendimą dėl strategijos atmetimo. Prieš priimdama sprendimą atmesti strategiją, Agentūra išnagrinėja papildomos informacijos, duomenų bei dokumentų nepateikimo aplinkybes ir įsitikina, kad atmetimas yra pagrįstas. Apie sprendimą atmesti strategiją Agentūra raštu informuoja pareiškėją per 5 darbo dienas po sprendimo atmesti strategiją priėmimo, nurodydama strategijos atmetimo priežastis.

38. Jeigu, atlikęs VVG teritorijos ir strategijos tinkamumo vertinimą, ekspertas nustato, kad VVG teritorija ir strategija tinkama ir strategijos kokybės vertinimo metu strategijai suteikia 70 (septyniasdešimt) ir daugiau balų (iš 100 (šimto) galimų), strategija pripažįstama tinkama ir kokybiška paramai gauti.

39. Ekspertas parengia strategijos išankstinio vertinimo ataskaitą ir pranešimą apie baigtą išankstinį strategijos vertinimą, kuriame pateikia informaciją apie tai, jog pareiškėjo pateikta strategija yra tinkama ir kokybiška paramai gauti, nurodydamas suteiktų balų skaičių,

bei išspausdina įvertintą strategiją dviem egzemplioriais. Pranešimą bei 1 išspausdintos strategijos egzempliorių ekspertas išsiunčia registruotu laišku arba įteikia pasirašytinai pareiškėjui. Laiškas pareiškėjui laikomas įteiktu praėjus 7 darbo dienoms po jo išsiuntimo registruotu laišku arba įteikus jį pareiškėjui pasirašytinai. Agentūrai ekspertas pateikia įvertintą strategiją elektroninėje laikmenoje, 1 išspausdintos strategijos egzempliorių su priedais ir strategijos išankstinio vertinimo ataskaitą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-408](#), 2009-06-04, Žin., 2009, Nr. 67-2728 (2009-06-06), i. k. 1092330ISAK003D-408

40. Pareiškėjas, gavęs pranešimą apie baigtą išankstinį strategijos vertinimą ir apie tai, jog pateikta strategija pripažinta tinkama ir kokybiška paramai gauti, rengia paraišką.

XVI. PARAIŠKOS PILDYMAS, TEIKIMAS IR REGISTRAVIMAS

41. Paraiškos forma pateikiama šių taisyklių priede ir skelbiama ministerijos ir Agentūros interneto svetainėse adresais: www.zum.lt ir www.nma.lt.

42. Paraišką pareiškėjas turi pateikti per 20 darbo dienų nuo eksperto pranešimo apie baigtą išankstinį strategijos vertinimą ir apie tai, jog strategija pripažinta tinkama ir kokybiška, gavimo dienos. Agentūra turi teisę nepriimti paraiškos, kuri pateikta nustatytam terminui pasibaigus.

43. Paraiška ir jos priedai pildomi lietuvių kalba. Kita kalba užpildytos paraiškos ir priedai nepriimami.

44. Pareiškėjas, teikdamas paraišką, turi įsitikinti, kad paraiška yra tinkamai sukomplektuota, yra pridėti visi reikalingi dokumentai.

45. Paraiška ir jos priedai turi būti pateikti spausdintine forma (surinkti kompiuteriu). Ranka užpildytos paraiškos nepriimamos. Turi būti pateikiamas paraiškos originalas, kurio pirmajame puslapyje aiškiai nurodoma ORIGINALAS, ir paraiškos kopija, kurios pirmajame puslapyje aiškiai nurodoma KOPIJA, ir užpildyta paraiškos elektroninė versija (įrašyta į kompaktinę plokštelę CD). Pateikiamos paraiškos ir jos priedų originalas ir kopija turi būti įsegti į atskirus segtuvus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-408](#), 2009-06-04, Žin., 2009, Nr. 67-2728 (2009-06-06), i. k. 1092330ISAK003D-408

46. Kiekvienas paraiškos originalo lapas turi būti pasirašytas pareiškėjo vadovo arba jo įgalioto asmens ir patvirtintas antspaudu (jei toks yra).

47. Paraiškos originalo ir jos kopijos turinys, įskaitant visus priedus, turi sutapti. Jeigu paraiškos originalo ir (arba) kopijos, ir (arba) elektroninės versijos duomenys nesutampa, Agentūra vadovaujasi pareiškėjo vadovo ar jo įgalioto asmens parašu ir antspaudu (jei toks yra) patvirtintu paraiškos originalu.

48. Prie užpildytos paraiškos būtina pridėti šiuos dokumentus (pateikiamas originalas arba pareiškėjo vadovo, arba jo įgalioto asmens parašu ir pareiškėjo antspaudu (jei toks yra) patvirtinta kopija¹⁵):

¹⁵ Teikiant paraišką, pareiškėjas turi turėti su savimi visų prie paraiškos pridedamų dokumentų originalus arba notaro patvirtintas kopijas. Agentūros KDTS tarnautojas (darbuotojas) paraiškos teikimo metu sulygina dokumentų originalus su pateiktomis kopijomis ir pasirašo ant jų, nurodydamas vardą, pavardę, pareigas ir uždėdamas žymą TIKRA. Dokumentų originalai grąžinami pareiškėjui.

48.1. juridinio asmens registravimo pažymėjimą;

48.2. juridinio asmens steigimo dokumentus, t. y. įstatus; jeigu juridinis asmuo neturi įstatų, turi būti pateikiamas steigimo sandoris arba bendrieji nuostatai, arba kiti dokumentai, kuriuos įstatams prilygina Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas (Žin., 2000, Nr. [74-2262](#));

48.3. dokumentus, pagrindžiančius VVG valdymo organo narių atstovavimo juridiniams asmenims teisėtumą (taikoma tik tų VVG valdymo organo narių atžvilgiu, kurie atstovauja juridiniams asmenims);

48.4. VVG valdymo organo, turinčio sprendimų priėmimo teisę, sudėtį patvirtinantį dokumentą;

Papildyta punktu:

Nr. [3D-408](#), 2009-06-04, *Žin.*, 2009, Nr. 67-2728 (2009-06-06), i. k. 1092330ISAK003D-408

48.5. mokymo kursų baigimo pažymėjimus, patvirtinančius ne mažiau kaip 1/3 VVG valdymo organų narių dalyvavimą mokymo kursuose, tiesiogiai susijusiuose su *LEADER* metodo taikymu (taikoma, jeigu VVG nėra gavusi paramos pagal Lietuvos 2004–2006 metų bendrojo programavimo dokumento (BPD) Kaimo plėtros ir žuvininkystės prioriteto priemonę „*Leader+* pobūdžio priemonė“);

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [3D-408](#), 2009-06-04, *Žin.*, 2009, Nr. 67-2728 (2009-06-06), i. k. 1092330ISAK003D-408

48.6. dokumentus, įrodančius, kad pareiškėjas turi administravimo, metodinių ir finansų valdymo gebėjimų įgyvendinti strategiją ir administruoti viešąsias lėšas (taikoma, kai paraiškos pateikimo metu pareiškėjas turi darbo sutarties pagrindu dirbantį (-čius) asmenį (-is), turintį (-čius) administravimo, metodinių ir finansų valdymo gebėjimų vykdyti KPP krypties „*LEADER* metodo įgyvendinimas“ priemonę „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“ ir administruoti viešąsias lėšas);

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [3D-408](#), 2009-06-04, *Žin.*, 2009, Nr. 67-2728 (2009-06-06), i. k. 1092330ISAK003D-408

48.7. VVG tinklo išduotus dokumentus dėl pareiškėjo dalyvavimo VVG tinklo veikloje;

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [3D-408](#), 2009-06-04, *Žin.*, 2009, Nr. 67-2728 (2009-06-06), i. k. 1092330ISAK003D-408

48.8. asmens iki 25 metų amžiaus, esančio VVG valdymo organo sudėtyje, tapatybės dokumento kopiją;

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [3D-408](#), 2009-06-04, *Žin.*, 2009, Nr. 67-2728 (2009-06-06), i. k. 1092330ISAK003D-408

48.9. finansinės atskaitomybės dokumentus už praėjusius ir ataskaitinius finansinius metus (naujai įregistruoti juridiniai asmenys teikia ūkinės veiklos pradžios balansą);

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [3D-408](#), 2009-06-04, *Žin.*, 2009, Nr. 67-2728 (2009-06-06), i. k. 1092330ISAK003D-408

48.10. dokumentus, pagrindžiančius pareiškėjo galimybes apmokėti numatytą strategijos dalį (taikoma, kai bendra strategijos vertė viršija didžiausią galimą gauti paramos strategijai įgyvendinti sumą);

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [3D-408](#), 2009-06-04, *Žin.*, 2009, Nr. 67-2728 (2009-06-06), i. k. 1092330ISAK003D-408

48.11. kitus, pareiškėjo nuomone, reikalingus dokumentus.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [3D-408](#), 2009-06-04, *Žin.*, 2009, Nr. 67-2728 (2009-06-06), i. k. 1092330ISAK003D-408

49. Jeigu 48 punkte nurodyti dokumentai buvo pateikti su strategija išankstinio strategijos vertinimo etapu, papildomai šių dokumentų pateikti nereikia, tačiau paraiškoje pareiškėjas turi nurodyti strategijos su priedais pateikimo Agentūrai datą.

50. Paraiškas kartu su reikalaujamais priedais iš pareiškėjų priima ir registruoja Agentūros Kontrolės departamento teritorinis skyrius (toliau – KDTS) pagal pareiškėjo buveinės vietą šių taisyklių 100 punkte nurodytais adresais.

51. Paraiška turi būti įteikta asmeniškai pareiškėjo vadovo arba jo įgalioto asmens. Kitais būdais (pvz., paštu, per kurjerį, faksu ar elektroniniu paštu ir t.t.) arba kitais adresais pristatytos paraiškos nepriimamos. Jei paraiška įteikiama pareiškėjo vadovo įgalioto asmens, asmuo turi turėti įgaliojimą, patvirtintą pareiškėjo vadovo parašu ir antspaudu (jei toks yra).

52. Pateikusiai paraišką pareiškėjo vadovui arba jo įgaliotam asmeniui Agentūros KDTS išduoda paraiškos registravimą patvirtinantį raštą.

53. Agentūrai užregistravus paraišką, pareiškėjas negali teikti papildomos informacijos, jeigu jos nepareikalauja Agentūra, išskyrus atvejį, kai po paraiškos užregistravimo keičiasi pareiškėjo kontaktiniai duomenys.

54. Jei po paraiškos užregistravimo susiklostė tam tikros aplinkybės, iš esmės keičiančios strategijos įgyvendinimo galimybes, pareiškėjas turi raštu pranešti Agentūrai apie pateiktos paraiškos atšaukimą.

XVII. PARAIŠKOS VERTINIMO ORGANIZAVIMAS

55. Užregistruotų paraiškų vertinimą atlieka Agentūra.

56. Paraiškos vertinimą sudaro du etapai:

56.1. administracinės atitikties vertinimas;

56.2. tinkamumo skirti paramą strategijai įgyvendinti vertinimas.

XVIII. ADMINISTRACINĖS ATITIKTIES VERTINIMAS

57. Administracinės atitikties vertinimo etapo metu Agentūra nustato, ar paraiška tinkamai užpildyta, ar pateikti visi šiose taisyklėse nurodyti dokumentai ir informacija. Administracinės atitikties vertinimas turi užtrukti iki 10 darbo dienų nuo paraiškos pateikimo dienos. Jeigu pareiškėjui siunčiamas užklausa dėl papildomos informacijos pateikimo, terminas gali būti pratęstas laikotarpiui, kol bus gauta papildoma informacija.

58. Jeigu atliekant paraiškos administracinės atitikties vertinimą yra nustatoma, kad pateikti ne visi reikalaujami dokumentai ir (arba) paraiška netinkamai užpildyta, pareiškėjui siunčiamas arba įteikiamas pasirašytinai pranešimas, kuriame paprašoma pateikti trūkstamą informaciją ir (arba) dokumentus ir (arba) patikslinti duomenis, ir nustatomas iki 10 darbo dienų terminas, per kurį pareiškėjas privalo pateikti trūkstamą informaciją ir (arba) dokumentus ir (arba) patikslinti duomenis. Atsižvelgiant į trūkstamos informacijos arba dokumentų specifiką, gali būti nustatomas ilgesnis terminas. Pranešimas laikomas įteiktu praėjus 7 darbo dienoms po jo išsiuntimo registruotu laišku arba įteikus pareiškėjui pasirašytinai. Pranešimas taip pat išsiunčiamas elektroniniu paštu, jeigu paraiškoje pareiškėjas tai nurodęs kaip pageidaujamą informacijos gavimo būdą. Per pranešime nustatytą terminą nepateikus prašomų dokumentų ir (arba) informacijos ir (arba) nepatikslinus duomenų, ir (arba) pateikus ne visus prašomus dokumentus ir (arba) informaciją, pareiškėjui siunčiamas antras pranešimas, į kurį negavus atsakymo, paraiška atmetama. Apie priimtą sprendimą atmeti paraišką, nurodant atmetimo priežastis, teisinį tokio sprendimo pagrindimą ir sprendimo apskundimo tvarką, Agentūra per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo raštu informuoja pareiškėją.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-408](#), 2009-06-04, Žin., 2009, Nr. 67-2728 (2009-06-06), i. k. 1092330ISAK003D-408

59. Informacija apie paraiškas, kurioms atliktas administracinės atitikties vertinimas, skelbiama Agentūros interneto svetainėje www.nma.lt, nurodant pareiškėjo pavadinimą, strategijos pavadinimą, paraiškos kodą ir prašomos paramos strategijai įgyvendinti sumą. Taip pat nurodomas bendras registruotų paraiškų ir paraiškų, kurioms atliktas administracinės atitikties vertinimas, skaičius ir bendra prašomos paramos strategijoms įgyvendinti suma.

60. Nustačius, kad paraiška atitinka visus administracinės atitikties vertinimo kriterijus, ji teikiama kitam vertinimo etapui – atliekamas tinkamumo skirti paramą strategijai

įgyvendinti vertinimas.

XIX. TINKAMUMO SKIRTI PARAMĄ STRATEGIJAI ĮGYVENDINTI VERTINIMAS

61. Tinkamumo skirti paramą strategijai įgyvendinti vertinimo etape Agentūra pagal paraiškos ir jos priedų duomenis nustato, ar strategija yra tinkama finansuoti pagal KPP krypties „LEADER metodo įgyvendinimas“ priemonę „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“ ir priemonės „Parama VVG veiklai, įgūdžiams įgyti ir aktyviai pritaikyti“ veiklos sritį „Parama VVG veiklai“. Agentūros tarnautojai (darbuotojai), vertindami pareiškėjo pateiktą informaciją bei duomenis, gali kreiptis į atitinkamas institucijas papildomos informacijos apie pareiškėją ir paraišką, naudotis kitais išoriniais oficialiais informacijos šaltiniais.

62. Tinkamumo skirti paramą strategijai įgyvendinti vertinimas gali užtrukti iki 20 darbo dienų nuo administracinės atitikties vertinimo pabaigos. Terminas gali būti pratęstas, jeigu pareiškėjui siunčiamas užklausa dėl papildomos informacijos pateikimo laikotarpiui, kol bus gauta papildoma informacija.

63. Tinkamumo skirti paramą strategijai įgyvendinti vertinimo metu yra nustatomas pareiškėjo tinkamumas ir strategijos įgyvendinimo išlaidų tinkamumas finansuoti paramos lėšomis. Tinkamumo skirti paramą strategijai įgyvendinti vertinimo metu nustatomas didžiausias paramos strategijai įgyvendinti dydis.

64. Tinkamumo skirti paramą strategijai įgyvendinti vertinimą Agentūra turi organizuoti bendradarbiaudama su pareiškėju, t. y. Taisyklėse nustatytais terminais ir tvarka agentūrai pateikus pastabas dėl paramos paraiškos ar jos priedų atitikties tinkamumo kriterijams, pareiškėjas gali šiuos dokumentus ir (arba) duomenis patikslinti, išskyrus prašomą paramos sumą ir bendrą strategijos vertę. Pareiškėjui siunčiamas pranešimas, kuriame nurodoma, kokios informacijos ir (arba) dokumentų trūksta, ir (arba) kokius duomenis reikia patikslinti, taip pat paprašo pagrįsti, kad papildomi dokumentai ir (arba) informacija, ir (arba) patikslinti duomenys neturės neigiamos įtakos strategijoje numatytiems tikslams pasiekti. Pranešime turi būti nurodomas iki 10 darbo dienų terminas, per kurį pareiškėjas privalo pateikti trūkstamą informaciją ir (arba) dokumentus, ir (arba) patikslinti duomenis. Atsižvelgiant į trūkstamos informacijos ar dokumentų specifiką, gali būti nustatomas ilgesnis terminas. Pranešimas laikomas įteiktu praėjus 7 darbo dienoms po jo išsiuntimo registruotu laišku arba įteikus pareiškėjui pasirašytinai. Pranešimas taip pat išsiunčiamas elektroniniu paštu, jeigu paraiškoje pareiškėjas yra nurodęs tokį pageidaujimą informacijos gavimo būdą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-408](#), 2009-06-04, Žin., 2009, Nr. 67-2728 (2009-06-06), i. k. 1092330ISAK003D-408

65. Per pranešime nustatytą terminą pareiškėjas turi pateikti Agentūros prašomus dokumentus ir (arba) informaciją ir (arba) patikslinti duomenis, taip pat pagrįsti, kad papildomi dokumentai ir (arba) informacija, ir (arba) patikslinti duomenys neturės neigiamos įtakos strategijoje numatytiems tikslams pasiekti.

66. Per pranešime nustatytą terminą pareiškėjui nepateikus prašomų dokumentų ir (arba) informacijos ir (arba) nepatikslinus duomenų, ir (arba) pateikus ne visus prašomus dokumentus ir (arba) informaciją, ir (arba) nepagrindus, kad papildomi dokumentai ir (arba) informacija, ir (arba) patikslinti duomenys neturės neigiamos įtakos strategijoje numatytiems tikslams pasiekti, pareiškėjui siunčiamas antras pranešimas, į kurį negavus atsakymo arba pareiškėjui pakartotinai pateikus ne visus prašomus dokumentus ir (arba) informaciją ir (arba) nepagrindus, kad papildomi dokumentai ir (arba) informacija, ir (arba) patikslinti duomenys neturės neigiamos įtakos strategijoje numatytiems tikslams pasiekti, paraiška atmetama. Prieš priimdama sprendimą atmeti paraišką, Agentūra turi išnagrinėti nustatytas neatitiktis ir papildomos informacijos, duomenų bei dokumentų nepateikimo aplinkybes ir įsitikinti, kad atmetimas yra pagrįstas, o paraiškos vertinimą atlikę Agentūros tarnautojai (darbuotojai)

nepažeidė nustatytų darbo procedūrų. Apie priimtą sprendimą atmesti paraišką, nurodydama atmetimo priežastis, teisinį tokio sprendimo pagrindimą ir sprendimo apskundimo tvarką, Agentūra per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo raštu informuoja pareiškėją.

67. Jei Agentūra tinkamumo skirti paramą strategijai įgyvendinti vertinimo metu nustato, kad tinkamų finansuoti strategijos įgyvendinimo išlaidų dydis ir galimas didžiausias paramos strategijai įgyvendinti dydis skiriasi nuo paraiškoje pateiktų tinkamų finansuoti strategijos įgyvendinimo išlaidų ir prašomos paramos strategijai įgyvendinti dydžių, Agentūra raštu apie tai informuoja pareiškėją ir suderina su juo, ar jis sutinka įgyvendinti strategiją su Agentūros nustatyta didžiausia tinkamų finansuoti išlaidų suma ir parama strategijai įgyvendinti. Pareiškėjui nesutikus, paraiška atmetama.

68. Atlikę tinkamumo skirti paramą strategijai įgyvendinti vertinimą Agentūros tarnautojai (darbuotojai) parengia išvadą, ar strategija yra tinkama gauti paramą ir kokio didžiausio dydžio parama strategijai įgyvendinti gali būti suteikta.

69. Informacija apie paraiškas, kurioms atliktas tinkamumo skirti paramą strategijai įgyvendinti vertinimas, skelbiama Agentūros interneto svetainėje www.nma.lt nurodant pareiškėjo pavadinimą, strategijos pavadinimą, paraiškos kodą ir prašomą paramos strategijai įgyvendinti sumą. Taip pat nurodomas bendras registruotų paraiškų ir paraiškų, kurioms atliktas tinkamumo skirti paramą strategijai įgyvendinti vertinimas, skaičius ir bendra prašomos paramos strategijoms įgyvendinti suma.

XX. SPRENDIMAS DĖL PARAMOS STRATEGIJAI ĮGYVENDINTI SKYRIMO

70. Įvertinusi paraišką, Agentūra parengia paraiškos vertinimo ataskaitą, suteikia jai registracijos numerį ir kartu su strategijos išankstinio vertinimo ataskaita pateikia ministerijai. Ministerijai paprašius, kartu su paraiškos ir strategijos išankstinio vertinimo ataskaitomis gali būti teikiamos paraiškos ir jos priedų kopijos, strategijos, susirašinėjimo su pareiškėju dokumentų kopijos, kita ministerijos prašoma informacija. Ministerija paraiškos ir strategijos vertinimo ataskaitas teikia projektų atrankos komitetui, kuris sudaromas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu. Į projektų atrankos komiteto posėdžius kviečiami dalyvauti Agentūros atstovai ir strategijos išankstinį vertinimą atlikęs ekspertas. Į projektų atrankos komiteto posėdžius gali būti kviečiami pareiškėjų, kurių strategijos svarstomos, atstovai.

71. Projektų atrankos komitetas pagal Agentūros pateiktas paraiškos ir strategijos išankstinio vertinimo ataskaitas, socialinių-ekonominių partnerių, strategijas vertinusio eksperto pateiktus argumentus ir informaciją svarsto, ar strategija yra finansuotina, ir priima rekomendacinio pobūdžio sprendimą dėl paramos strategijai įgyvendinti skyrimo. Projektų atrankos komiteto protokolo nutariamoji dalis skelbiama ministerijos interneto svetainėje www.zum.lt ne vėliau kaip po 2 darbo dienų nuo jos pasirašymo.

72. Galutinį sprendimą dėl paramos strategijai įgyvendinti skyrimo priima ministerija, vadovaudamasi projektų atrankos komiteto rekomendacijomis. Ministerija sprendimą dėl paramos strategijai įgyvendinti skyrimo priima per kuo trumpesnę laiką, bet ne anksčiau nei po 3 darbo dienų po to, kai pasirašoma projektų atrankos komiteto protokolo nutariamoji dalis.

73. Apie priimtą sprendimą dėl paramos strategijai įgyvendinti skyrimo ministerija informuoja Agentūrą per 5 darbo dienas nuo galutinio sprendimo priėmimo dienos.

74. Ministerija per 5 darbo dienas nuo sprendimo patvirtinimo dienos ir Agentūra per 2 darbo dienas nuo ministerijos rašto gavimo dienos interneto svetainėse (atitinkamai www.zum.lt ir www.nma.lt) skelbia informaciją apie priimtus sprendimus skirti paramą strategijoms įgyvendinti, nurodydamos pareiškėjo pavadinimą, strategijos pavadinimą, paraiškos kodą ir skirtą paramos strategijai įgyvendinti sumą.

XXI. PARAMOS STRATEGIJAI ĮGYVENDINTI SUTARTIES SUDARYMAS

75. Gavusi ir užregistravusi ministerijos sprendimą skirti paramą strategijai įgyvendinti, Agentūra:

75.1. jeigu paramos strategijai įgyvendinti sutarčiai parengti reikalingi papildomi duomenys ir (arba) dokumentai, per 3 darbo dienas išsiunčia pareiškėjui informacinį laišką, kuriame prašo per 10 darbo dienų nuo informacinio laiško gavimo dienos pateikti papildomus duomenis ir (arba) dokumentus. Laiškas laikomas įteiktu praėjus 7 darbo dienoms po jo išsiuntimo paštu registruotu laišku dienos arba įteikus jį pareiškėjui pasirašytinai. Pareiškėjui juos atsiuntus, per 10 darbo dienų Agentūra parengia, suderina su pareiškėju ir išsiunčia pareiškėjui arba kviečia pareiškėją atvykti į Agentūrą pasirašyti suderintą paramos strategijai įgyvendinti sutartį;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-408](#), 2009-06-04, Žin., 2009, Nr. 67-2728 (2009-06-06), i. k. 1092330ISAK003D-408

75.2. jeigu paramos strategijai įgyvendinti sutarčiai rengti papildomi duomenys ir (arba) dokumentai nereikalingi, per 10 darbo dienų parengia, suderina su pareiškėju ir išsiunčia pareiškėjui arba kviečia pareiškėją atvykti į Agentūrą pasirašyti suderintos paramos strategijai įgyvendinti sutarties.

76. Pasiūlymo pasirašyti paramos strategijai įgyvendinti sutartį galiojimo terminas – 10 darbo dienų nuo pasiūlymo pasirašyti paramos strategijai įgyvendinti sutartį pateikimo dienos, jei šalys raštu nenurodo svarbių priežasčių pratęsti šio termino. Pranešimas laikomas įteiktu praėjus 7 darbo dienoms nuo jo išsiuntimo paštu registruotu laišku dienos arba įteikus jį pareiškėjui pasirašytinai. Jei pareiškėjas per nustatytą terminą paramos strategijai įgyvendinti sutarties nepasirašo, pasiūlymas pasirašyti paramos strategijai įgyvendinti sutartį netenka galios ir parama strategijai įgyvendinti neskiriama.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-408](#), 2009-06-04, Žin., 2009, Nr. 67-2728 (2009-06-06), i. k. 1092330ISAK003D-408

77. Pareiškėjas prieš pasirašydamas paramos strategijai įgyvendinti sutartį privalo pateikti asmens, turinčio teisę pasirašyti paramos strategijai įgyvendinti sutartį ir visus kitus, su ja susijusius dokumentus, patvirtinantį dokumentą, jei tai nenurodyta VVG įstatuose.

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-408](#), 2009-06-04, Žin., 2009, Nr. 67-2728 (2009-06-06), i. k. 1092330ISAK003D-408

78. Pareiškėjas, prieš pasirašydamas paramos strategijai įgyvendinti sutartį, privalo atsidaryti banke atskirą sąskaitą paramos strategijai įgyvendinti lėšoms.

79. Pareiškėjas, pasirašęs paramos strategijai įgyvendinti sutartį, tampa strategijos vykdytoju.

80. Apie sprendimą neskirti paramos strategijai įgyvendinti Agentūra informuoja pareiškėją per 5 darbo dienas, kai ji gauna ir užregistruoja ministerijos sprendimą.

81. Paramos strategijai įgyvendinti sutartyje arba jos prieduose nurodomos visos paramos strategijai įgyvendinti teikimo sąlygos: strategijos tikslai, planuojami strategijos įgyvendinimo rezultatai, nustatytų išlaidų, susijusių su strategijos įgyvendinimo administravimu, kategorijų laikymasis, išlaidų strategiją atitinkantiems vietos projektams finansuoti skyrimo tvarka ir sąlygos, informavimo apie gautą paramą strategijai įgyvendinti ir viešinimo priemonių vykdymas, reikalavimai dėl strategijos įgyvendinimo dokumentų pateikimo paramą administruojančioms institucijoms ir jų saugojimo, mokėjimo prašymų pateikimo terminai, kitos sąlygos. Paramos strategijai įgyvendinti sutartyje skiriamos paramos strategijai įgyvendinti suma nurodoma kaip didžiausia galima paramos strategijai įgyvendinti suma, kuri bus išmokėta strategijos vykdytojui, jeigu jis įvykdys visus paramos strategijai įgyvendinti sutartyje nustatytus įsipareigojimus ir tinkamai atsiskaitys už gautas paramos strategijai įgyvendinti lėšas¹⁶.

¹⁶ Paramos strategijai įgyvendinti sutartis pasirašoma dėl strategijos įgyvendinimo

administravimo lėšų skyrimo strategijos vykdytoji.

82. Pasirašydamas paramos strategijai įgyvendinti sutartį, strategijos vykdytojas įsipareigoja 5 (penkerius) metus nuo paramos strategijai įgyvendinti sutarties pasirašymo dienos jokia būdu neperleisti, neįkeisti ilgalaikio turto ar kitokiu būdu nesuvaržyti daiktinių teisių į ilgalaikį turtą, kuriam įsigyti yra skiriama parama, taip pat įsipareigoja ne trumpesniai kaip penkerių metų laikotarpiui nuo paramos sutarties pasirašymo apdrausti ilgalaikį turtą, kuriam įsigyti ar sukurti buvo naudota parama strategijai įgyvendinti, didžiausiu ilgalaikio turto atkuriamosios vertės draudimu nuo visų galimų rizikos atvejų, taip pat įsipareigoja strategijos įgyvendinimo laikotarpiu dalyvauti VVG tinklo veikloje.

83. Informacija apie pasirašytas paramos strategijai įgyvendinti sutartis skelbiama Agentūros interneto svetainėje www.nma.lt, nurodant pareiškėjo pavadinimą, strategijos pavadinimą, paraiškos kodą ir suteiktą paramos strategijai įgyvendinti sumą, taip pat nurodomas bendras pasirašytų paramos strategijoms įgyvendinti sutarčių skaičius.

XXII. SKUNDŲ NAGRINĖJIMAS

84. Pareiškėjas, nesutinkantis su strategiją vertinančio eksperto, Agentūros, ministerijos priimtais sprendimais, veikimu ar neveikimu, turi teisę apskųsti jų sprendimus, veikimą arba neveikimą, susijusius su strategijos, paraiškos vertinimu, atranka, sprendimo dėl paramos strategijai įgyvendinti skyrimo priėmimu.

85. Pareiškėjas, nesutinkantis su strategiją vertinančio eksperto priimtais sprendimais, veikimu arba neveikimu, susijusiu su išankstiniu strategijų vertinimu, turi teisę apskųsti Agentūrai raštu per 15 darbo dienų nuo tos dienos, kai jis sužinojo arba turėjo sužinoti apie tokius strategiją vertinančio eksperto priimtus sprendimus, veikimą ar neveikimą.

86. Agentūros konkrečių valstybės tarnautojų ir (arba) darbuotojų veiksmus (neveikimą) pareiškėjas gali apskųsti Agentūros vadovui raštu per 15 darbo dienų nuo tos dienos, kai jis sužinojo arba turėjo sužinoti apie tokius veiksmus (neveikimą).

87. Pareiškėjas, nesutinkantis su Agentūros priimtais sprendimais, veikimu arba neveikimu, susijusiu su paraiškos vertinimu ir atranka, turi teisę apskųsti ministerijai raštu per 15 darbo dienų nuo tos dienos, kai jis sužinojo ar turėjo sužinoti apie tokius Agentūros priimtus sprendimus, veikimą ar neveikimą.

88. Skundams nagrinėti Agentūra ir (arba) ministerija gali sudaryti specialią skundų nagrinėjimo komisiją ir patvirtinti jos darbo reglamentą.

89. Pareiškėjas, nesutikdamas su strategiją vertinančio eksperto priimtais sprendimais, veikimu arba neveikimu, susijusiais su strategijos išankstiniu vertinimu, gali tiesiogiai kreiptis į teismą Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatyta tvarka. Pareiškėjas, nesutikdamas su Agentūros, ministerijos priimtais sprendimais, veikimu arba neveikimu, susijusiais su paraiškos vertinimu, sprendimo dėl paramos strategijai įgyvendinti skyrimo priėmimu, gali tiesiogiai kreiptis į atitinkamą administracinių ginčų komisiją ar administracinį teismą Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (Žin., 1999, Nr. [13-308](#); 2000, Nr. [85-2566](#)) nustatyta tvarka.

XXIII. STRATEGIJOS VIEŠINIMAS

90. Paramą strategijai įgyvendinti gavęs strategijos vykdytojas privalės imtis informavimo ir viešinimo priemonių, vadovaudamasis Informavimo apie Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programą ir suteiktos paramos viešinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. 3D-191 (Žin., 2007, Nr. [48-1868](#)).

91. Strategijos vykdytojas strategijos įgyvendinimo metu, bet ne vėliau kaip iki pirmojo mokėjimo prašymo pateikimo datos privalo įrengti aiškinamąjį stendą.

92. Strategijų vykdytojai gali taikyti šias papildomas informavimo ir viešinimo priemones (įkainiai viešinimo priemonių kategorijoms nurodyti su PVM):

92.1. konferencijas, skirtas viešinti vietos plėtros strategijos įgyvendinimą:

92.1.1. vietinio lygmens konferencijai organizuoti gali būti skirta ne daugiau kaip 1 448 Eur (vienas tūkstantis keturi šimtai keturiasdešimt aštuoni eurai), kai numatoma ne mažiau kaip 50 (penkiasdešimt) dalyvių. Tuo atveju, jeigu numatomas mažesnis dalyvių skaičius, konferencijos organizavimo išlaidų suma mažinama proporcingai, vienam asmeniui skiriant ne daugiau kaip 29 Eur (dvidešimt devyni eurai);

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-712](#), 2014-10-07, paskelbta TAR 2014-10-08, i. k. 2014-13849

92.1.2. tarptautinei konferencijai organizuoti gali būti skirta ne daugiau kaip 4 344 Eur (keturi tūkstančiai trys šimtai keturiasdešimt keturi eurai), kai numatoma ne mažiau kaip 50 (penkiasdešimt) dalyvių. Tuo atveju, jeigu numatomas mažesnis dalyvių skaičius, konferencijos organizavimo išlaidų suma mažinama proporcingai, vienam asmeniui skiriant ne daugiau kaip 87 Eur (aštuoniasdešimt septyni eurai);

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-712](#), 2014-10-07, paskelbta TAR 2014-10-08, i. k. 2014-13849

92.2. popierinius ir elektroninius leidinius (knygas, plakatus, lankstinukus, informacinius biuletenius, skrajutes), šioms priemonėms skiriant ne daugiau kaip 25 proc. (dvidešimt penki procentai) strategijos viešinimui numatytų lėšų; garso bei vaizdo ir reklaminę medžiagą, šioms priemonėms skiriant ne daugiau kaip 50 proc. (penkiasdešimt procentų) strategijos viešinimui numatytų lėšų;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-141](#), 2015-03-06, paskelbta TAR 2015-03-06, i. k. 2015-03445

92.3. informavimą spaudoje, per televiziją ir radijo kanalais;

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-141](#), 2015-03-06, paskelbta TAR 2015-03-06, i. k. 2015-03445

92.4. išorinės ženklavimo priemonės programos įvaizdžiui formuoti (lipdukai, raštinės reikmenys su KPP ir LEADER metodo atributika, raktų pakabukai ir kt.). Šioms priemonėms gali būti skirta ne daugiau kaip 579 Eur (penki šimtai septyniasdešimt devyni eurai);

Punkto pakeitimai:

Nr. [3D-712](#), 2014-10-07, paskelbta TAR 2014-10-08, i. k. 2014-13849

93. Strategijos vykdytojas strategijos įgyvendinimo metu, bet ne vėliau kaip iki pirmojo mokėjimo prašymo pateikimo datos, privalo sukurti interneto svetainę ir užtikrinti nuolatinį joje pateikiamos informacijos atnaujinimą bei interneto svetainės techninę priežiūrą (techninės priežiūros išlaidos laikomos tinkamomis finansuoti strategijos įgyvendinimo laikotarpiu). Interneto svetainėje skelbiama ši informacija ir dokumentai:

93.1. VVG ryšio duomenys (bendrieji ir atskirų darbuotojų);

93.2. teisės aktai (nuorodos į nacionalinius ir ES teisės aktus, reglamentuojančius VVG įsteigimą ir veiklą, VVG steigimo dokumentai);

93.3. informacija apie VVG veiklą (pvz., VVG veiklos istorija, įgyvendinti projektai ir pan.);

93.4. VVG veiklos dokumentai (susirinkimų, posėdžių protokolai, įsakymai ar kiti dokumentai, susiję su strategijos įgyvendinimu);

93.5. aktuali informacija apie VVG planuojamus ir įvykusius renginius, susirinkimus, posėdžius ir pan. Lietuvoje bei užsienyje;

93.6. informacija prie įgyvendinamus, planuojamus įgyvendinti projektus;

93.7. dokumentai ir informacija, privalomi skelbti įgyvendinant projektus pagal KPP;

93.8. strategija ir visi įvykdyti strategijos pakeitimai;

93.9. naudingos nuorodos;

93.10. kita, strategijos vykdytojo nustatyta svarbi informacija, dokumentai.

TAR pastaba. Pagal įsakymą Nr. 3D-809 (2012 10 18) keičiamas XXII skyrius „Strategijos viešinimas“, kuris iš tikrųjų turėtų būti XXIII skyrius, todėl pastarasis ir buvo pakeistas.

Skyriaus pakeitimai:

Nr. [3D-697](#), 2012-08-27, Žin., 2012, Nr. 101-5163 (2012-08-30), i. k. 1122330ISAK003D-697

Nr. [3D-809](#), 2012-10-18, Žin., 2012, Nr. 123-6212 (2012-10-23), i. k. 1122330ISAK003D-809

XXIV. TAISYKLIŲ KEITIMO TVARKA

94. Šios taisyklės gali būti keičiamos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu.

95. Pasikeitus šiose taisyklės nurodytiems teisės aktams, tiesiogiai taikomos naujos tų teisės aktų nuostatos.

XXV. INFORMACIJOS TEIKIMAS

96. Informacijos ir paaiškinimų dėl paramos kreiptis:

96.1. telefonais, nurodytais Agentūros interneto svetainėje www.nma.lt. „Ryšių su visuomene skyriaus“, tel.: (8~5) 252 6999;

96.2. faksu (8~5) 252 6945;

96.3. elektroniniu pašto adresu info@nma.lt.

97. Klausiant faksu ar elektroniniu paštu, turi būti pateikiama aiški nuoroda į šias taisykles (ar kvietimo teikti strategijas išankstiniam vertinimui ir paraiškas numerį), klausiančiojo vardas ir pavardė arba juridinio asmens pavadinimas ir telefonas.

98. Atsakymai į klausimus, kurie gali būti aktualūs daugeliui galimų pareiškėjų, skelbiami Agentūros svetainės www.nma.lt skiltyje „Klausimai“.

99. Informacija apie paraišką vertinančius asmenis neteikiama.

100. Agentūros KDTS kontaktiniai duomenys:

Teritorinis skyrius	Adresas	Telefonas
Alytaus skyrius	Tvirtovės g. 1/Naujoji g. 2, LT-62116 Alytus	(8~315) 56 793 (8~315) 56 798
Kauno skyrius	K. Donelaičio g. 33, LT-44240 Kaunas	(8~37) 30 85 50 (8~37) 30 85 52.
Klaipėdos skyrius	Taikos pr. 28, LT-91220 Klaipėda	(8~46) 43 14 07 (8~46) 43 14 05
Marijampolės skyrius	Gamyklų g.1, LT-68300 Marijampolė	(8~343) 97 997 (8~343) 97 990
Panevėžio skyrius	Anykščių g. 4, LT-35171 Panevėžys	(8~45) 50 22 77 (8~45) 50 22 65
Šiaulių skyrius	Dvaro g. 78, LT- 76298 Šiauliai	(8~41) 59 60 80 (8~41) 59 60 81
Tauragės skyrius	Prezidento g. 7, LT-72258 Tauragė	(8~446) 20 120 (8~446) 20 121
Telšių skyrius	Pramonės g. 5, LT-87101 Telšiai	(8~444) 77 050 (8~444) 77 052
Utenos skyrius	J. Basanavičiaus g. 126, LT-28214 Utena	(8~389) 64 082 (8~389) 64 091
Vilniaus skyrius	Ž. Liauksmينو g. 5, LT-01101 Vilnius	(8~5) 264 9357 (8~5) 264 9275

Priedų pakeitimai:

Naujos redakcijos 1 priedas pagal pakeitimą 3D-712 (2014-10-07) išdėstytas atskiru failu.

Papildyta priedu:

Nr. [3D-712](#), 2014-10-07, paskelbta TAR 2014-10-08, i. k. 2014-13849

Naujos redakcijos 2 priedas pagal pakeitimą 3D-712 (2014-10-07) išdėstytas atskiru failu.

Papildyta priedu:

Nr. [3D-712](#), 2014-10-07, paskelbta TAR 2014-10-08, i. k. 2014-13849

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-408](#), 2009-06-04, Žin., 2009, Nr. 67-2728 (2009-06-06), i. k. 1092330ISAK003D-408

Dėl žemės ūkio ministro 2007 m. gruodžio 12 d. įsakymo Nr. 3D-549 "Dėl Vietos plėtros strategijų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos krypties "LEADER metodo įgyvendinimas" priemonę "Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas", atrankos taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-492](#), 2009-07-10, Žin., 2009, Nr. 85-3611 (2009-07-18), i. k. 1092330ISAK003D-492

Dėl žemės ūkio ministro 2007 m. gruodžio 12 d. įsakymo Nr. 3D-549 "Dėl Vietos plėtros strategijų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos krypties "LEADER metodo įgyvendinimas" priemonę "Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas", atrankos taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-654](#), 2009-09-04, Žin., 2009, Nr. 107-4506 (2009-09-08), i. k. 1092330ISAK003D-654

Dėl žemės ūkio ministro 2007 m. gruodžio 12 d. įsakymo Nr. 3D-549 "Dėl Vietos plėtros strategijų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos krypties "LEADER metodo įgyvendinimas" priemonę "Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas", atrankos taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-867](#), 2009-11-11, Žin., 2009, Nr. 136-5953 (2009-11-14), i. k. 1092330ISAK003D-867

Dėl žemės ūkio ministro 2007 m. gruodžio 12 d. įsakymo Nr. 3D-549 "Dėl Vietos plėtros strategijų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos krypties "Leader metodo įgyvendinimas" priemonę "Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas", atrankos taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-112](#), 2010-02-12, Žin., 2010, Nr. 20-955 (2010-02-18), i. k. 1102330ISAK003D-112

Dėl žemės ūkio ministro 2007 m. gruodžio 12 d. įsakymo Nr. 3D-549 "Dėl Vietos plėtros strategijų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos krypties "LEADER metodo įgyvendinimas" priemonę "Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas", atrankos taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-363](#), 2010-04-20, Žin., 2010, Nr. 49-2389 (2010-04-29), i. k. 1102330ISAK003D-363

Dėl žemės ūkio ministro 2007 m. gruodžio 12 d. įsakymo Nr. 3D-549 "Dėl Vietos plėtros strategijų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos krypties "Leader metodo įgyvendinimas" priemonę "Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas", atrankos taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

7.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-810](#), 2010-09-08, Žin., 2010, Nr. 107-5541 (2010-09-11), i. k. 1102330ISAK003D-810

Dėl žemės ūkio ministro 2007 m. gruodžio 12 d. įsakymo Nr. 3D-549 "Dėl Vietos plėtros strategijų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos krypties "LEADER metodo įgyvendinimas" priemonę "Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas", atrankos taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

8.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-1136](#), 2010-12-31, Žin., 2011, Nr. 3-96 (2011-01-08), i. k. 1102330ISAK03D-1136

Dėl žemės ūkio ministro 2007 m. gruodžio 12 d. įsakymo Nr. 3D-549 "Dėl Vietos plėtros strategijų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos krypties "LEADER metodo įgyvendinimas" priemonę "Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas", atrankos taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

9.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-168](#), 2011-03-01, Žin., 2011, Nr. 28-1357 (2011-03-05), i. k. 1112330ISAK003D-168

Dėl žemės ūkio ministro 2007 m. gruodžio 12 d. įsakymo Nr. 3D-549 "Dėl Vietos plėtros strategijų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos krypties "LEADER metodo įgyvendinimas" priemonę "Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas", atrankos taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

10.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-322](#), 2011-04-12, Žin., 2011, Nr. 46-2191 (2011-04-16), i. k. 1112330ISAK003D-322

Dėl žemės ūkio ministro 2007 m. gruodžio 12 d. įsakymo Nr. 3D-549 "Dėl Vietos plėtros strategijų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos krypties "LEADER metodo įgyvendinimas" priemonę "Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas", atrankos taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

11.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-697](#), 2012-08-27, Žin., 2012, Nr. 101-5163 (2012-08-30), i. k. 1122330ISAK003D-697

Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. gruodžio 12 d. įsakymo Nr. 3D-549 "Dėl Vietos plėtros strategijų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos krypties "LEADER metodo įgyvendinimas" priemonę "Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas", atrankos taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

12.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-718](#), 2012-09-06, Žin., 2012, Nr. 106-5389 (2012-09-11), i. k. 1122330ISAK003D-718

Dėl žemės ūkio ministro 2007 m. gruodžio 12 d. įsakymo Nr. 3D-549 "Dėl Vietos plėtros strategijų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos krypties "Leader metodo įgyvendinimas" priemonę "Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas", atrankos taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

13.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-809](#), 2012-10-18, Žin., 2012, Nr. 123-6212 (2012-10-23), i. k. 1122330ISAK003D-809

Dėl žemės ūkio ministro 2007 m. gruodžio 12 d. įsakymo Nr. 3D-549 "Dėl vietos plėtros strategijų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos krypties "LEADER metodo įgyvendinimas" priemonę "Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas", atrankos taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

14.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-70](#), 2013-01-22, Žin., 2013, Nr. 9-392 (2013-01-24), i. k. 1132330ISAK0003D-70

Dėl žemės ūkio ministro 2007 m. gruodžio 12 d. įsakymo Nr. 3D-549 "Dėl Vietos plėtros strategijų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos krypties "LEADER metodo įgyvendinimas" priemonę "Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas", atrankos taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

15.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-712](#), 2014-10-07, paskelbta TAR 2014-10-08, i. k. 2014-13849

Dėl žemės ūkio ministro 2007 m. gruodžio 12 d. įsakymo Nr. 3D-549 „Dėl Vietos plėtros strategijų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos krypties „LEADER metodo įgyvendinimas“ priemonę „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“, atrankos taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

16.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-41](#), 2015-01-27, paskelbta TAR 2015-01-27, i. k. 2015-01094

Dėl žemės ūkio ministro 2007 m. gruodžio 12 d. įsakymo Nr. 3D-549 „Dėl Vietos plėtros strategijų, finansuojamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007-2013 metų programos krypties „LEADER metodo įgyvendinimas“ priemonę „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“, atrankos taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

17.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-141](#), 2015-03-06, paskelbta TAR 2015-03-06, i. k. 2015-03445

Dėl žemės ūkio ministro 2007 m. gruodžio 12 d. įsakymo Nr. 3D-549 „Dėl Vietos plėtros strategijų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2007–2013 metų programos krypties „LEADER metodo įgyvendinimas“ priemonę „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“, atrankos taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo